

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIV

Price 10¢

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 11, 1970

Nr. 265

DE GAULLE ŽEMIŠKĄJĄ KELIONĘ JAU BAIGĖ

Du kartus gelbėjo Prancūziją. Mirė sulaukęs beveik 80 metų

Paryžius. — Vakar savo namuose, provincijoje, mirė gen. Charles de Gaulle, turbūt ryškiausias šio šimtmečio prancūzas. Dalyvavo I pasauliniame kare, 1916 m. buvo vokiečių nelaisvėje. Vėliau dėstė Saint-Cyre karo mokykloje, buvo maršalo Petaine atjudantu, nuo 1932 m. aukščiausios Prancūzijos gynybos tarybos generalinio sekretoriaus, nuo 1940 m. brigados generolu ir paskirtas krašto apsaugos psekretorium.

II pasaulinio karo metu, kai buvo sumušta prancūzų armija, su nedidele dalimi kariuomenės pasitraukė į Britaniją ir ten suorganizavo pasipriešinimo armiją. 1943 m. kartu su kitais sąjungininkais kovojo prieš vokiečius šiaurinėje Afrikoje.

Charles de Gaulle

no rytinėje Prancūzijos daly ir rašė atsiminimus. TV to. išėjo prieš mėnesį. Kitą mėnesį jam būtų suėję 80 metų.

PARYŽIUS. — Gen. de Gaulle buvo išsireiškęs kažkada, kad jis noris būti palaidotas savo gimtinėje, o laidotuves neturėtų būti paradas. Norėtų būti palaidotas be jokių reprezentantų, tik kaip Prancūzijos karys, karinėje uniformoje. Jo pageidavimas, greičiausiai, nebus išklaustas. Jau yra žinoma, kad Nixonas skris į Paryžių ir dalyvaus laidotuves. Nuo jo neatsilikis ir kitų valstybių vadai. Laidojamas Rytoj.

PARYŽIUS. — Vėliausiomis žiniomis, gen. de Gaulle bus laidojamas savo tėviškėje be didelių iškilnių ir svetimų dignitorių, taip, kaip pageidavo, jis pats. Paryžiuje bus tik iškilmingos pamaldos Notre Dame katedroje ir kitokios akademijos, kur susirinks svetimų valstybių atstovai. Į paminėjimą atvyks ir sovietų Kosyginas.

PARYŽIUS. — Ryšium su gen. de Gaulle mirtimi, ketvirtadienį eilinio posėdžio taikos derybose nebus. Jeigu ir būtų, visvien jokios naudos iš to nebūtų.

Seni darbininkai nepamainomi

Atrodo, kad prievartinio darbininkų atleidimo iš įmonių banga pradeda verstis į kitą pusę. Ekonominio gyvenimo stebėtojai užregistruoja, kad patygtinti daug įmonių pradėjo ieškoti savo buvusių senų darbininkų ir kviešti juos į darbą. Yra skelbiamas naujas dėsnis: "Nėra pakaitalo patyrtimui". Senas darbininkas kaip tik tuo pasižymi.

Priešingai, didėja nusiskundimai jauniems darbininkams, ypač tais, kurie yra samdomi laikinam darbui. Netrukta nusiskundimų, kad tokie darbininkai nereguliariai lankosi į darbą, o darbe vartoja narkotikus.

Net pačios didžiausios kompanijos, kaip Gen. Motors įvairiems darbams pradėjo ieškoti savo buvusių darbininkų. Mažesnę kompanijose ši kryptis yra dar labiau pastebima. Ji apima visas sritis, techniniais darbais pradedant, ir rašinių darbais baigiant. Nepaisant to, kad šiuo metu yra darbininkų perteklius, vistiek kai kurios kompanijos ieško senesnio amžiaus darbininkų. Kai kurios bankinės New Yorko organizacijos tokių darbininkų susigražino šimtais, o viena Illinois kompanija, savo administratoriaus lūpomis pareiškė, kad jiems nebus peršeni darbininkai net iki 85 metų amžiaus.

Daugiausiai čia eina kalba apie nepilno laiko darbą, nes socialiniai įstatymai draudžia vyresnio amžiaus žmonėms kai kuriuos darbus. Yra užregistruotas bendras pasigerėjimas, kad nors ir trumpą valandų skaičių dirba senesnieji žmonės, bet savo uždavinį atlieka pasigerėtinai.

Veteranų dienai prisiminti. Ši nuotrauka yra viena žinomiausių visos Amerikos istorijoje, pasidariusi simboliu pergalės ir laimėjimo. Nuotrauka padaryta 1945 vasario mėnesį. Ji rodo, kaip Amerikos marinių 5 diviziono 28 pulko kariai kelia vėliavą ant Curibači kalno viršūnės Iwo Jima saloje. Kova dėl Iwo Jima yra viena kruviniausių. Japonai tą salą naudojo kaip bazę bombarduoti amerikiečių įrengimus ir ją gynė iki paskutinio kareivio. Amerikiečiai, imdami tą salą, neteko 4.590 užmuštais, o japonai virš 20.000. Kautynėse dalyvavo 495 laivai, tarp jų 17 lėktuvnešių su 1.170 lėktuvų ir 111.308 kariai. Salos užėmimas buvo kelio atidarymas į Japoniją.

Sovietų laivai vėl sukinėjasi prie Kubos

WASHINGTONAS. — Pentagonas tik informuoja, bet šiuo kart nerodo didelio susirūpinimo, kad vėl du sovietų specialūs laivai artėja prie Kubos, kur

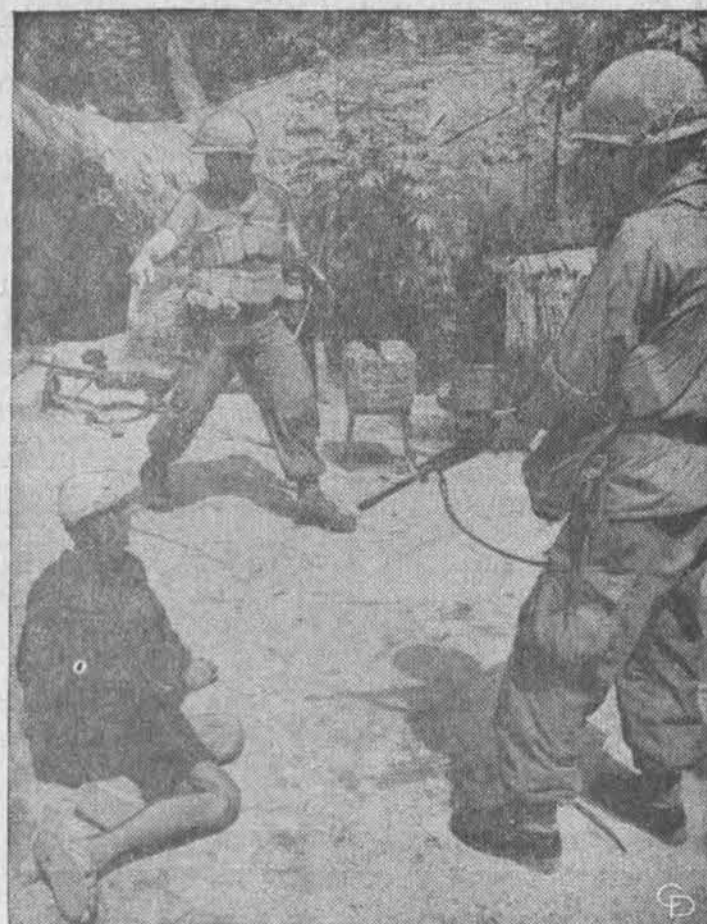
Tarpininkui misija įknyrėjo

NEW YORK. — Gunnar Jarving, specialus J. Tautų tarpininkas tarp arabų ir žydų, sako, kad jei iki sausio 5 d. jo misija nepasisieks, jis atsistatydins. Jis yra Švedijos ambasadorius Maskvoje. Laikiniai paliko savo ambasadorystę ir bando sutalkinti du didžiausius priešus. Kai jis buvo pakviestas toms pareigoms, pusę savo laiko skiria besikraidydamas tarp arabų ir žydų sostinių.

Suvažiavimas po medžių

WASHINGTONAS. — Juodųjų panterų organizacija nori šį mėnesį surengti savo narių suvažiavimą. Washingtone, tik visa bėda, kad niekas nenori jiems išnuomoti patalpų, nežinodami, kuo tas visas gali baigtis. Jie norėjo gauti kurio nors universiteto salę, bet universitetai nedavė, kreipėsi į Arsenalo parodų namus, teiravosi kitur, bet vis veltui. Tada juodieji kreipėsi į apygardos teismą ir skundėsi, kad Amerikos konstitucija juk garantuoja visiems piliečiams susirinkimų laisvę. Teismas tačiau atmetė partijos skundą, motyvuodamas, kad suvažiavimas galys sukelti riaušes.

Kai nieko nelaimėjo ir teisme, juodosios panterės sako, kad suvažiavimą šauks Washingtono gatvėje, kur nors po medžiu.

Amerikos kariai saugoja vietkongietį, užtikta požeminę slėptuvę.

Viceprezidentas Ky atvyksta į Washingtoną

WASHINGTONAS. — Pietų Vietnamo viceprezidentas Ky kitą savaitę atvyksta į Ameriką. Apsilankys karinėse bazėse, kur treniruojami vietnamiečiai kariai, ir susitiks su Nixonu. Susitikimas greičiausiai bus lapkričio 23 d.

Ky norėjo aplankyti Ameriką ir buvo kviečiamas pagrindiniu kalbėtoju demonstracijoj už karo laimėjimą Vietname, bet Valstybės departamentas pasakė, kad tas apsilankymas nepatogu daugeliui atžvilgių ir prašė Ky atvykti kiek vėliau, po rinkimų. Ky taip ir padarė.

Gromyko Romoje

ROMA. — Sovietų Gromyko trim dienom atvyko į Romą. Matėsi su Italijos vyrais, susitiks su prezidentu Saragat ir kaip kas spėja, apsilankys Vatikane ir susitiks su popiežium.

SOVIETAI IŠLEIDO AMERIKOS GENEROLUS

ANKARA. — Du Amerikos generolai ir Turkijos pulkininkas buvo paleisti ir jau grįžo iš Sovietų Sąjungos į Turkiją. Majoras, kuris vairavo lėktuvą, dar pasiliko ir laukia palankaus oro, kad galėtų parsikrauti lėktuvą. Sakoma, kad vyrai sveiki ir gerai nusiteikę, tik išvarge.

Turkijos užsienio reikalų ministerija praneša, kad Turkijos ir sovietų generolai, kiti kariš-

kiai devynias valandas tarėsi ir ginčijosi dėl smulkmenų, susitike pasienio mieste, Kizilcakake, kol sutarė, kaip turi būti paleisti, kaip pereiti sieną, kas galima daryti, ko negalima.

Tassas paskelbė, kad "Sovietų Sąjunga sutiko kariškius išleisti, kai ištyrė visas aplinkybes, kuriomis jie pažeidė sovietų teritoriją ir kai Amerika ir Turkija prisipažino ir atitinkamai atsiprašė".

Amerika buvo pakaltinusi Rusiją, kad laužo susitarimą, jog ne vėliau ketvirtos dienos turi būti leista konsului susitikti su sulaikytu piliečiu, gi šiuo kart gavo leidimą tik penktą dieną. Dėl generolų laikymo Amerikos ambasadorius ir kiti pareigūnai atsisakė stebėti paradą Maskvoje, neaplanke ambasadorių sovietų ambasadų ir kitose valstybėse, subokotavo.

Siūlo mainus

WASHINGTONAS. — Sen. Young, demokratas iš Ohio, kurio kadencija baigiasi kitą mėnesį, siūlo, kad Amerika grąžintų šiaurės Vietnamo ir Vietkongo belaisvius, kurių yra apie 35.000, tai š. Vietnamas neatšakytų grąžinti amerikiečius belaisvius, apie 1.000 vyrų.

Susidūrė kariniai laivai

LONDONAS. — Britų lėktuvnešis Ark Royal, 43.000 tonų, ir sovietų laivas naikintojas Viduržemio jūroje susidūrė. Dingo du sovietų jūrininkai, kiti buvo išgelbėti, kai nuo naikintojų į vandenį buvo nublokšti keli vyrai. Laivai daug nenukentėjo.

Kiniečiai stumia lauk Maskvą

DAR-ES-SALAM. — Iš čia pranešama, kad visi Rytų Vokietijos specialistai, ligi šiol dirbę neseniai sukurto Zanzibaro respublikos techniško išsivystymo programoje, salos vyriausybės šefo Šeich-Abaid A. Karume patvarkymu ligi šių metų pabaigos turi susipakuoti savo daiktus ir salą apleisti. Ta pačia proga skelbiama, kad R. Vokietijos konsulas Siegfried Buettner jau praėjusios vasaros viduryje buvęs paprašytas salą apleisti.

Svarbiausia techniškių ryšių nutraukimo priežastis esanti komunistinės Kinijos įtakos Zanzibare įsigalėjimas. Kiniečių projektai šioje srityje sąpraktiškesni ir žymiai pigesni. Jie noriai finansuoja ir tuos projektus, kurie šiaip jau ekonomiškai neapsimokėtų. Zanzibaro kariuomenė taip pat esanti vis daugiau aprūpinama kinieškais ginklais, su kurių vartojimu susipažindina kint kariniai specialistai.

Sovietų Sąjungos specialistai taip pat esą Zanzibaro valdžios nemalonėje ir iš to krašto būsią išstumti. Zanzibaro vyriausybė jau seniau pasmerkė Sovietų karinę intervenciją Čekoslovakijoje. Nuo to laiko Zanzibare komunistinės Kinijos įtaka smarkiai išaugusi, (bk)

KALENDORIUS

Lapkričio 11 d.: Veteranų diena, šv. Martynas, šv. Nimfa, Vygintas, Seigūnė.
Lapkričio 12 d.: šv. Veranas, šv. Sopata, Astikas, Nauma.
Saulė teka 6:34, leidžias 4:34.

ORAS

Dalnai apsiniauks, kiek šilčiau, temperatūra virš 50 laipsnių, 40% galimybė lietaus.

Mokyklos statomos vandenį

VILNIUS. — Kur statyti mokyklą? — klausia Tiesa (lapkr. 5 d.). Pasirodo, okup. Lietuvoje neturima supratimo apie mokyklai vietos parinkimą, kad reikia skystis:

"Kai kur mokyklos statomos be perspektyvos, neapgalvotai. Antai Anykščių, Kupiškio, Panevėžio ir kai kuriuose kituose rajonuose pastatyti pulkūs rūmai, o mokinių nėra; tuo tarpu kitur mokyklos stokoja vietų.

Dažnai architektai, stengdamiesi sudaryti miestuose bei miesteliuose tinkamus ansamblius, užstatydami aikštelės bei gatvių tuščias vietas, įterpia ten ir mokyklinius pastatus. Taip buvo pastatytas dabar reorganizuotos Klaipėdos miesto II internatinės mokyklos bendrabutis — visiškai prie geležinkelio, iš visų pusių tirstai apgyvendintoje vietoje. Šio miesto III internatinės mokykla pastatyta dauboje ir ištisus metus būna užlieta vandeniu.

Panašiai padaryta ne tik Klaipėdoje. Zarasų miesto internatinės mokyklos mokymo korpusas pastatytas vienoje judriausios magistralės (Kaunas — Daugpilis) pusėje, o bendrabutis kitoje. Deja, to nesupranta Zarasų rajono vadovai ir naują 1070 vietų vidurinę mokyklą vėl pastatė pačiame miesto centre. Todėl šiame mieste nėra mokykla neturi ne tik sporto aikštyno, bet ir nors kiek panašių sporto aikštelių bei žaliųjų plotų. O juk Zarasuose yra visos sąlygos parinkti pačią gražiausią vietą — puiki gamta, nestinga jaukių kampelių.

Visiškai nenormalu, kad ir dabar projektuojamos naujos mokyklos be sporto aikštynų.

Klaipėdos tebekartojamos, projektuojama Antakalnyje statyti naują mokyklą, kuri taip pat neturės jokios erdvės, jau nekalbant apie aikštynus bei kitus sporto įrengimus...

Miestuose bei stambiose gyvenvietėse daugelis mokyklų pastatytos ir tebestatomos prie stambių magistralių, kuriomis be pertraukos vyksta intensyvus judėjimas. Motorų gaudys verčia mokinius ir mokytojus ištisas dienas garsiai kalbėti, kad girdėtų vieni kitus. Dirbti tokiomis sąlygomis neįmanoma".

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-7089

LSS STUDIJINIS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių skautų sąjungos studijiniame suvažiavime spalio 31 d.

— Lapkričio 1 d.d., Clevelande, dalyvavo 119 vadovų-vių beveik iš visų JAV ir Kanados vietovių.

Inešus vėliavas, suvažiavimas pradėtas LSS vyriausio dvasios vadovo v.s. kun. J. Vaišnio, S.J., invokacija, neseniai mirusių skautininkų St. Kairio ir A. Krauso pagerbimu ir Tautos himnu.

Atidarymo žodį tarė LSS tarybos pirmiosios pirmininkės v.s. A. Saulaitis. Sveikino pirmasis Lietuvos skautų brolijos vadovas v.s. V. Šenbergas ir Lietuvos skautų įkūrėjas v.s. P. Jurgėla. Raštu sveikino Lietuvos pasiuntinybės vedėjas J. Jakėckas.

Sudarius spaudos ir nutarimų komisijas, buvo pradėti atskirų šakų posėdžiai, kuriuose vadovai — vės pasisakė jiems rūpimais klausimais ir juos diskutavo. Toliau sekė specialiųjų komisijų pranešimai, siūlymai ir diskusijos visumos susirinkime, o po to vėl

pereita prie atskirų šakų posėdžių.

Šeštadienio vakare buvo gvil-denta pagrindinė suvažiavimo tema "Žvilgsnis į ateitį", kuriai įvadą padarė v.s. A. Saulaitis. Apie skautybės ideologiją žodį tarė v.s. kun. J. Vaišnis, S.J., ir v.s. C. Senkevičius. Buvo perskaitytas suvažiavimui atvykti negalėjusio s. J. Gudaičio referatas. Apie sistemos kalbėjo v.s. M. Jonikienė, apie bendradarbiavimą — s. Ged-gaudienė. Jaunieji vadovai ps. G. Plačas ir ps. V. Baukytė savo referatuose mintimis susilaukė gyvo suvažiavimo pritarimo.

Sekmadienį po pusryčių vyko atskirų šakų posėdžiai. Po Mišių ir pietų įvyko visumos susirinkimas, kuriame referuoti komisijos paruošti nutarimai.

Suvažiavimas vyko labai patoguose tam reikalui Tėvų jėgų jėgų namuose. Rengėjų komisijai, vad. ps. fil. S. Mato, suvažiavimo dalyviai taria ačiū. C.S

JŪRŲ SKAUTĖS SKILTININKŲ SUVAŽIAVIME

Rajono skiltininkų-kių suvažiavimas! O, kaip jo laukėme! Spalio 9 d. mūsų dviliktukas susirinko prie Jaunimo centro beveik valandą prieš išvykimo laiką.

Važiavome apie penkis valandas. Pusiaukelėje mes užklupo Neptūno lietus, bet autobuse buvo jauku ir nenuobodu. Laikas greit ir nė nepasijutome kaip sustojom prieš didelius barakus. Dainavai Visi skubėjome išlipti ir apsižvalgyti nepažįstamoje vietovėje. Greit buvo sūnėtas mūsų bagažas ir visi susirinko salėn, nors neilgam pabendra-vimui. Darėsi vėlu ir visi staiga pasijutome pavargę nuo ilgos kelionės. Skirstėmės į mums pa-skirtus kambarius poilsui, bet kažkodėl nė viena iš mūsų greit neužmigome.

Šeštadienio ryte mūsų žadinti nerieškė. Skubiai kėlėmės ir, pa-sipuošusios savo žydromis uni-formomis, lūkestingai ruošėmės ilgam ir įdomiam savaitgaliiui. Rytas buvo tikrai gražus. Devintą valandą visi vienatė rikiuofa-si lauke. Skubame ir mes, links-mai dainuodamos jūrų skaučių dainą "Pamilon mes jūra...". Pus-ryčiai šį rytą irgi kažkodėl buvo skanesni negu namuose. Visi dė-kojome Dievui ir darbščioms šei-mininkėms už gerą maistą.

Po pusryčių vėl skubame į vėlia-vos pakėlimą, o po to į "baltųjų rūmų" salę pirmajai paskaitai, apie "Skiltininką ir skiltį". Pas-kaityta įdomiai paruošė ps. Ginta-ras Plačas. Už ją broliui Ginta-rui buvome dėkingi.

Po paskaitos laisvalaikis, kurį sekė pavyzdinė skilties sueiga, į-domiai pravesta Clevelando se-sių. Sueigos pagrindinė mintis buvo, kad skėlingai veiklai yra būtinas tarpusavio draugišku-mas skiltyje.

Po pavyzdinės sueigos sekė pie-tūs ir ilgesnis laisvalaikis, kurio

metu turėjome progos geriau su-sipažinti ir apžiūrėti stovyklą.

Ir vėl švilpukai! Visi skubame į dr. R. Povilaičio pirmos pagal-bos teikimo demonstraciją. Pagal-ba buvo įdomiai dr. Povilaičio aiškinama. Daug juokų turėjome iš daktaro vaizdingų perdėjimų.

Tolimesniu darbotvarkės punktu buvo lauko žaidimai. Prieš žai-dimus visi buvome suskirstyti gru-pėmis. Kiekviena grupė turėjo atlikti tam tikrus uždavinius, ku-riuos pabaigė tik prieš vakarie-ne. Po vakarienės — laužas, ku-riam vadovavo mūsų visų labai mėgiamas skautininkas Vladas Vijeikis. Visi vienatė turėjo pasi-rodyti. Visi pasirodymai buvo įdomūs, bet man labiausiai pati-ko Clevelando sesių.

Po Laužo — nakties žaidimai lauke, kuriuos labai įdomiai pra-vėdė s. Anužis iš Detroito. Žaidi-mai visiems labai patiko, nors ir buvome gerokai sušalę. Po žai-dimų skubėjome į "baltuosius rū-mus" pasišildyti. Vėl atėjo laikas poilsui ir visi skirstėmės į savo barakus.

Sekmadienio ryte po pusryčių vėl rinkomės salėje pamaldoms. Šv. Mišias atnašavo v. s. kun. J. Vaišnis, S.J. iš Chicago. Po pa-maldų sekė pašnekesys apie pio-neriją, po kurio sekė pietūs ir su-važiavimo uždarymas. Šis uždary-mas buvo labai smagus, kaip šokiai stovyklose, bet jūrų skaučių širdys liūdėjo, kad ilgai lauktas suvažiavimas jau baigėsi. Gailla buvo skirtas su naujais draugais ir draugėmis. Apie 3 val. p.p. su-lipome į autobusą ir palikome Dainavą, iš kurios išsivežėm daug naudingų žinių, patyrimų ir prisiminimų. Lauksime kito panašaus suvažiavimo.

Ačiū visiems, o ypatinai ra-jono vadovybei už tokį prisimin-tiną ir naudingą savaitgalį.

Rasa Jovarauskaitė
Nerijos Vietininkija

LSS vadovų - vadovų suvažiavime prie Clevelando. Iš k. į d.: C. Sinkevičius, Toronto, V. Baukytė, Detroitas, M. Jonikienė, Chicago, R. Černauskienė iš N. Yorko, G. Plačas iš Chicago ir kiti.

Nuotr. V. Bacevičius

DAIL. Z. SODEIKIENĖS KORYBOS PARODA

Sesės Zitos Sodeikienės — kūrė-bos darbų parodos atidarymas bus šį šeštadienį, lapkr. 14 d., 7 val. vak. Ciurlonio galerijoje. Paroda bus uždaryta lapkr. 22 dieną. Siokiomis dienomis lanky-ti galima vakarais. Visi kviečia-mi parodą aplankyti.

FILISTERIŲ SKAUTŲ SUEIGA

Filisterių skautų s-gos Chica-gos skyriaus narių susirinkimas šaukiamas lapkr. 13 d., penktadienį, 7 val. vak. Sharko's resto-rano patalpose, 79 ir Western kt. Pašnekesį apie savo vasaros ke-liones praves fil. Br. Juodelis ir pailustruos įdomiomis skaid-rėmis ekrane. Susirinkimo metu bus renkamas ir nario mokestis. Daugiau informacijų teikia fil. Aldona Rauchienė, telefonu GR 6-4967. (Skambinti po 5 val. vak.). Skyriaus valdyba kviečia visus dalyvauti.

Skautybės Kelio bendradarbių jūrų skautė Rasa Jovarauskaitė mėgstą ne tik spaudą, bet ir sportą.

Nuotr. G. Plačo

LITUANICOS TUNTO SUEIGA

Lituanicos tunto sueiga įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d., 10 val. ryto, Jaunimo centro di-džioje salėje. Visi broliai renkasi 9:30 val. Sueigoje pramatyta ofi-cialioji ir programinė dalys. Vi-si skautininkai-kės tėvai ir lietu-viškoji visuomenė maloniai kvie-čiami dalyvauti.

Sueigon atsilankę, kviečiami apžiūrėti ir tuo pat metu vyksian-čios Nemuno stovyklos foto vaiz-dų parodos.

AKADEMIKŲ PASTOGĖJE

— Korp! Vytis senjorų ir kan-didatų susipažinimo sueiga įvyko lapkričio 6 d. vakare, s. Leopold-von Braun namuose. Suei-ga buvo gausi dalyviais, darbinga ir pasižymėjo skautiška — jaunat-viška nuotaika.

Valdybai pristačius, buvo disku-tuotas šių veiklos metų planas. Išklausa įdomus s. Rimvydo Cinkos referatas apie Antrąjį Kai-mą. Pasidalinus grupėmis, buvo atliktas uždavinys — dainos iš anglų kalbos išvertimas į lietu-vių kalbą ir to vertimo padainavimas. Antroje sueigos dalyje su-sipažinta, linksmai padainuota ir pasidalinta išpildžiais.

— Akademikų skaučių kandi-datų sueiga įvyks šį šeštadienį, lapkr. 14 d., 3 val. po p. fil. Ramunės Kvilytės bute, 5747 So. Campbell Ave. Visas kandidates ir akademine skautija besidomin-čias studentes kviečiame dalyvau-ti.

— Korp! VYTIS šių veiklos metų valdybą sudaro: s.v. ps. s. Gintaras Plačas — pirm., s. v. vyr. sl. s. Andrius Markulis — vie-pirm. ir sekretorius, s. v. vyr. sl. s. Viktoras Stupys — išdi-ninkas ir fil. Raimundas Korzo-nas — junjorų tėvūnys.

— Lapkričio 20 d., 7:30 val. vak., t. n. Vitalijos Ruibytės na-muose įvyks kandidatų ir junjo-rų priėmimo vakaras.

— 1971 m. sausio 17 d., aka-demikai numato pravesti skautų-čių Kūrybos dieną, kurioje bus kviečiami visų Chicago skautiš-kųjų vienetų broliai — sesės pasi-rodyti su savo kūrybiniais atsie-kimais įvairiose meno šakose — poezijoje, literatūroje, dailėje, fo-to mene, vaidyboje ir kt. Teisė-jais bus pakviesti įvairių meno sričių žinovai — menininkai. Lai-mėtojams numatomos premijos.

NERIJOS VIETININKIJOS SUEIGA

Nerijos vietininkijos jūrų skau-čių iškilminga sueiga įvyks lap-kričio 22 d., 10 v. r., Jaunimo cent-ro 204 kamb. Tėvai ir svečiai ma-loniai kviečiami atsilankyti.

Viešioms kviečiamos ir visos mergaitės norinčios įstoti į šį spar-čiai augantį ir gyva veikla pasi-žymintį jūrų skaučių vienetą.

JŪRŲ SKAUCIŲ ŠVENČIŲ KALENDORIUS

Nerijos vietininkijos jūrų skau-tės dalyvauja visuose bendruose Chicago skautų ir skaučių šven-tėse ir įvykiuose. Taip pat šių veiklos metų bėgyje yra numatytos ir sekančias savo šventes:

Lapkričio 22 d., 10 val. r., Jaunimo centre — iškilminga Nerijos vietininkijos sueiga.

1971 m. sausio mėn. su Litua-nicos tunto jūrų skautų vienetais bendra Klaipėdos atvadavimo minėjimo sueiga Gage Parko Fieldhouse salėje.

1971 m. vasario 29 d. — Lie-tuvos jūrų skaučių įstieigimo pa-minėjimas.

1971 m. gegužės 30 d. — Ne-rijos vietininkijos metinės.

METALAI TIRPINAMI ORO TUSTUMOJE

Dauguma lėktuvų skrenda greičiau už oro garus, tai nuo trinties su oru ir nuo labai daug suvartojamo kuro kai ku-rios lėktuvu motorų dalys įkails ta iki 1,500 F. r. lapkričio. Tai in-žinieriams nelengvas uždavinys — rasti medžiagas, kurios tokį karštį lengvai išlaikytų. Tačiau šioje srityje daug yra padėję nauji tyrimai, darant metalų tirpinimus absoliučioj tuštumoje, kur nėra oro.

Vienos Kardinolas Arkivyskupas FRANZ KOENIG apie V. Bagdanavičiaus knygą

THE CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLKTALES

rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbui. Jūsų aiškumai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo:
"Zvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja \$ 6.00.

NUODINGAS AUGALAS PLINTA ANGLIJOJE

Anglijos sodų mylėtojai ir žvejai tapo įspėti, kad nuodin-gas augalas yra "pabėgęs" iš savo izoliacijos vietos ir pasi-skleides po visą kraštą. Atsiau-kime rašoma, kad tai yra Di-džiosos meškos letenos pavojus. Pasirodo, šis ypatingas augalas gali per 3 mėnesius iš-augti iki 4,5 metrų aukštumo; jo šakos siekia iki 15 cm sto-rumo. Jis atrodo kaip pripūs-tas paprastosios "Meškos lete-nos" (Heracleum Sphondylium) augalas. Gydytojai įspėja, kad šio augalo sula sukelia skaus-mingas pūsles ir išbėrimus ir šių išbėrimų rudos žymės gali il-gai išlikti odoje net iki 6 metų. Įspėjimai apie šį nuodingą au-galą sukėlė Didžiojoje Britanijo-jė nerimą ir visuose Londono priemiesčiuose šeiminkės pra-dėjo naikinti šį augalą.

Šio augalo gimtinė yra Kau-kazas. Jis buvo iš tenai atvež-tas į Kew Royal Botanical Gar-dens, botanikos sodą prie Lon-dono, bet iš tenai "pabėgo" ir paplito po kraštą grėsminga rykšte. Jis pasirinko sau žemas vandeningas vietas ir vande-nų pakrantes, nes priklauso va-denį mėgstančių augalų grupei. Jo nuodingas veikimas priklaus-o nuo drėgmės. Jeigu jis saus-sas, jo nuodai ne greit pasireiškia, bet padengtas rasa ar pri-siliečiant prie augalo drėgna, suprakaitavusia oda, jo nuodai pradeda veikti. Dėl šios apgau-lingos ypatybės daugiausiai nu-kenčia vaikai. Augalo šakos su-daro tušcius vamzdžius, kurie tinka žaislams daryti: telesko-pams, pūtimo švilpynėms ir t.t. Dėl to vaikai dažnai grįžda-vo namo su pūslėmis poakiuose, ant lūpų, pirštų. Dėl pagarsini-mo, kad šis augalas "pabėgo" iš Kew botanikos sodo, to so-do tvarkytojai negalėjo priešta-rauti, bet pareiškė, kad to au-galo sėklas galėjo išnešioti, iš-platinti paukščiai. Nelaimė, kad augalo sėklos yra labai dai-gios ir patvarios šalčiams. Van-dens srovės gali jas plačiai iš-nešioti.

Alf. T.

DR. ANNA BALIUNAS AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAUKO AKINIUS 2858 West 63rd Street

Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-11 val. Trečiad. 12-1 val. Ligoniai priimami susitarus. Ofiso telefonas: PR 8-3229. Rez. telef. Walbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ

6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prilima-ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepa skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street
Kampas 63-ojos ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telefonas: 476-4042. Rez. tel. Walbrook 5-5048

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo Takų Chirurgija

Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Telef. HE 606-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS

2858 West 63rd Street
Prilima tik susitarus
Valandos pirmad., ketv. 6-8 val. antr., 2-4 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams ½ metų 3 mėn. 1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00 9.00 5.00 2.00
Kitur JAV	\$15.00 8.00 4.50 1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00 9.50 5.50 2.25

• Redakcija straipsnius tal-so savo nuožūra, Nesunau-dotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susita-rus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:30.

• Administracija dirba kas-dien 8:30 — 4:30, šėštadi-niais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5940, rez. 385-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm. ketv. 1-4 vakare 7-9 antr., penkt. 1-5, treč. ir šėšt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta po šėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šėštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN EISINAS

Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą, jei neatsiliepa, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų - rezid. — PR Prospect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak. Šėštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų - rezid. — PR Prospect 8-9081

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šėštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šėštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŲNAS

VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ

Valandos pagal susitarimą

Skambinti 585-2525

Tel. — RELiance 6-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvės gydytojas)

3925 W. 59 Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šėštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

7156 South Western Avenue

Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakaro. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p., šėštad. 11 val. ryto iki 3 val. p.p.

Ofiso telefonas: RE 7-1168

Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

PAREIGOS SPAUDAI

Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos valdyba, norėdama padėti mūsų spaudai, lapkritį paskelbė spaudos mėnesių. Ta proga išleistame atsisaukime kviečia lietuvių visuomenę remti lietuviškas knygas ir laikraščius.

Kad mūsų organizacijos daugiau domėtis spauda ir ją remti — nedažnas reiškinys. Daug dažniau jau organizacijos nori, kad spauda jas remtų. Taigi LB iniciatyvą tenka sveikinti ir linkėti, kad ji ne tik ieškotų, bet ir surastų būdų spaudai padėti, kad galėtų praskinti kelią į naujų skaitytųjų širdis. Jeigu to nebūtų pasiekta, bendruomenės vadovų pastangos taip pat liktų bevaisėmis.

Labai gerai, kai apie mūsų spaudos reikalus kalba visuomenės vadovai. Vis dėlto reikia apgalvėti, kad tai būna retokai. Daug dažniau apie savo rūpesčius ir vargus turi kalbėti pati spauda, savo bėdas, rūpesčius skaičiuoti, pati savo iššalimų rūpintis.

Stebint mūsų lietuviško gyvenimo įvairias aprašikas, tenka apgalvėti, kad mūsųose spaudai tik retesniais atvejais teikiama ta vieta, kurioje ji išties yra. Daug dažniau spauda ir jos nuomonės yra pamirštos ar joms neteikiama reikiamo dėmesio. Tiesa, pripažįstama, kad spauda yra lietuviškosios išsivijos tvarkantis pulsas, tačiau retai kas tesirūpina to pulso tvarkėjimą palaikyti.

Tenka apgalvėti, kad ne visada ir ne visa spauda laikosi sveikos spaudos etikos ir pusiau vyros. Neretais atvejais kai kurių laikraščių mūsų neigiami reiškiniai yra perdėti išpučiami, padidinti, kai įvairūs laimėjimai dažnai nuflyti ar permenkami įvertinami. Nėra mūsų spaudos didelė dorybė, kai apie atskirus asmenis ir jų laimėjimus daugiau rašoma, negu apie organizuotą būdą atliktus laimėjimus. Dažnai laikraščių bendradarbiai, labai atidžiai aprašydami įvairias gyvenimiškas smulkmenas, nepastebi visuomeniškų reikalių. Kitaip sakant, gražiai aprašo tik vieną medžio šakelę, lyg nepastebėdami kitų medžio šakų ir viso medžio.

Kalbėdami apie spaudą, pirmiausia galvoje turime mūsų laikraščių redakcijas, bendradarbius, leidėjus ir skaitytojus — prenumeratorius. Visi jie nuo širdžiai rūpinasi laikraščio klotimi. Laikraštis nebus įdomus, jeigu jis neturės didesnio skaičiaus gerų bendradarbių, korespondentų. Taigi reikia daugiau vertinti tuos žmones, kurie, išsimėtę po įvairius pasaulio kraštus, laikraščiu rašo, jį informuoja, surenka ir atsiunčia redakcijoms iliustracines medžiagą ir tokiu būdu lyg ekrane parodo savo apylinkės lietuvių gyvenimą.

Be galo svarbus dalykas yra spaudos laisvė. Deja, mūsų tauta šiuo atžvilgiu nebuvo laiminga. Ištisus keturiasdešimt metų (1864 — 1904) ji buvo Lietuva okupuojusių rusų uždrausta. Bet ir dabar jau 30

metų (1940 — 1970) Lietuvos žmonės neturi spaudos laisvės. Abudu šie didžiuliai spaudos draudimai yra be galo pakenkę mūsų raštijai, kūrybai, o tuo pačiu ir visai tautai. Šiandieninėje Lietuvoje iš ten išeinančių apie 150 periodinių leidinių nė vieno nėra laisvo, necenzūruojamo, nė vienas spaudos darbuotojas negali laisvai reikšti savo nuomonės.

Užtat visos lietuvių tautos ir jos istorijos mastu be galo pakelti JAV-bių lietuvių spaudos laisvė.

Pirmasis Amerikos lietuvių laikraštis "Gazietis Lietuviškas" išėjo 1879 m., taigi ketveriais metais prieš "Aušros" pasirodymą, kada mūsų tėvynė buvo rusų labai prispausta ir kada joje, anot poeto vysk. Ant. Baranauko, buvo "ir tamsų ir juoda". Pagarbiai minime visus Amerikos lietuvių spaudos darbuotojus, kurių darbo tradicijos greitai pasiekė visą šimtmetį. Visi to meto redaktoriai ir bendradarbiai buvo medžiagiškai labai suskurdę, vargani. Kun. A. Milukas savo atsiminimuose pasakoja, kad pirmojo lietuviško laikraščio Amerikoje redaktoriaus Mykolas Tvarauskas teturėjęs vieno kambario butelį, kuriam teko ne tik jo lova su skurdžia pataline, ne tik redakcija su administracija, bet ir spaustuvė — kojomis minamas presas ir koks šintas svarų raidžių. Spunkų pirmojo laikraščio kelią nusako ir jo prenumeratorių skaičius — 132. Todėl nenuostabu, kad pirmieji lietuviški laikraščiai šiame krašte greitai mirė. Tačiau kiekvieną jų vis pakeisdamas kitas. Taip buvo todėl, kad JAV lietuvių spauda niekad nestokojo idealistų redaktorių, kurie, išdirbę 14-16 valandų prie raidžių rinkimo ar spausdinimo mašinų, dar surasdavo laiko lietuviškų laikraščių puslapiams sukurti.

Per dešimtis metų Amerikos lietuvių spaudai pavyko pasiekti aukštą lygį ir įsigyti modernias spausdinimo priemones. Jomis negali skystis ir "Draugo" dienraštis, einas jau 61 metus. Lietuvių spaudos informacija yra greita, gyva, įdomi, įvairi, išsami, pilna, tiksli, kartu ir labai pigi. Sakysime, "Draugo" skaitytojai už kiekvieną jiems į namus atnešamą dienraščio numerį vis dar temoka tik po nikelį. Ar tai yra šiais infliacijos laikais perdidelė kaina. Atrodo, kad skaitytojai kartais iš spaudos daug daugiau reikalauja, negu jai duoda.

Spaudos mėnesio proga tad tenka truputį pagalvoti. Ir ne tik tai spaudą ir jos darbuotojus pakrikčiuoti, bet ir peržvelgti, kiek skaitytojai ir mūsų visuomenė duoda lietuviškajai spaudai. Jei kuri organizacija nori nuosirdžiai mūsų spaudai padėti, tai gali padaryti pirmoje eilėje prikalbindama savo narius lietuviškus laikraščius užsisakyti. Taigi ir LB skelbiame spaudos mėnesio pasisiekimas pasklausa nuo to, koks skaičius naujų skaitytųjų į mūsų spaudą įsijungs.

b. kv.

b. kv.

b. kv.

b. kv.

b. kv.

b. kv.

b. kv.

SMURTAS KANADOJE

Smurto priežastys ir ūkinės negerovės

GEDIMINAS GALVA

Prieš antrą visuotinę karą išgarsėjo Curzio Malaparte veikalai apie perversmų techniką. Jis išryškino būdus daryti iš viršaus perversmus. Brazilijos komunistas, mulatas Carlos Mariaghella, nušautas 1967 m. Bolivijoje, parašė vadovėlį iš apochios smurtui miestuose vykdyti. Jis siūlė panaudoti visas smurto priemones: nušauti policininkus, panaudoti sprogmenis ir pagrobti asmenis. Visos smurto priemonės turi būti panaudotos pažeisti silpniausią visuomenės grandį. Argentinoje, Brazilijoje, Čilėje, Dominikoje, Gvatemaloje ir kituose P. Amerikos kraštuose smurtas naudojamas socialinių ir politinių tikslų siekti. Jo apraiškos nesvetimos ir JAV-se, kai naudojama rasinė, socialinė ir politinė kova krašto santvarkai pažeisti.

Artimuose Rytuose ir Kanadoje riaušiniškai siekia tautinių tikslų, kai šiaurės Airijoje tebevyksta nuožmus skirtingų tiklų kovotojų susikirtimas. Naujieji smurtininkai siekia, jei nesugriauti, tai bent pažeisti esančias santvarkas. Juos lydi įvairios ideologijos, bet didelę įtaką daro anarchizmas, kurį skelbė Michail Bakuninas praėjusiam amžiuje.

Sukrėtimas Kanadoje

Spalio mėn. buvo sukrėsta ramioji Kanada. Quebecui išlaisvinti frontas (F.L.Q.), įkurtas 1962 m., anksčiau plėšęs ginklų sandėlius bankus, panaudojęs sprogmenis pastatams griauti, spalio 5 d. pagrobė iš namų James R. Cross, Anglijos prezidento atstovą Montrealyje, ir pareikalavo, kad už jo išlaisvinimą būtų paleisti 23 kaliniai ir sumokėta pusė mil. dolerių.

Spalio 10 d. pagrobta Quebeco darbo ministeris Pierre Laporte, o po savaitės buvo grobikų nužudytas. Darbo ministerio pagrobimas sietinas su ne darbo didėjomis Quebeco. Visa tai įvyko prieš pat rinkimus, kurie buvo spalio 25 d. Montrealyje.

Kanados vyriausybė, pasirėmusi 1914 m. išleistu karo metu įstatymu, panaudojo griežtas priemones persekiojti F.L.Q., kuris turi kelis šimtus narių ir porą tūkstančių pritarėjų. Spalio mėn. pabaigoje dalis suimtųjų buvo paleista. J. Cross likimas nežinomas. Spėliojama, kad jis dar gyvas.

Neramumų priežastys

FLQ smurtui siekia Quebeco atskyrimo ir paskelbimo nepriklausomos socialistinės vyriausybės, kurią valdytų prancūzai.

RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE

KUN. J. HERMANOVIČ, MIC

Išvertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

4

Harbine europiečių apgyventoje daly kilo siaubas — tada buvo neramūs laikai. Liečias gyventojai nubėgo pas kiniečius valdininkus sužinoti, kas atsitiko su kunigais. Bet jie atsakė ką nors aiškinti.

— Nieko nežinome, — kalbėjo jie, — mūsų reikalas nežinoti. Tai mūsų nelicija. Gal kuri juodoji gauja pagrobė jūsų kunigus? Patys jų ieškokite.

Prašomi, prasiart, jog reikia ieškoti pietuose, Tien-cino mieste. Bet, einant žinoma komunistų tvarka, jų veikimo būdu, per kelias savaites užtyrė visus aiškius pėdsakus... Tuo tarpu rytojaus dieną kiniečių milicija išvežė kunigus iš Senosios Harbino stoties į vakarus, į Sovietų pasienį. Ten 1948 m. gruodžio 25 d. misijonierius atidavė Sovietų delegacijai, o toji nugalėtojai įkalintuosius į kardinį Čitos kalėjimą Sibire.

Pagrobtyjų būryje buvo trys kunigai marijonai. Archimandritas Andriejus Cikoto nuo 1939 m. buvo apaštališkasis administratorius visai Mandžirijai ir Šv. Mikalojaus liečias direktorius. Jis buvo įkūrus Drujoje, Vilniaus krašte, 1923 m. gudų vienuolyną, o tarp 1935-

Kova sena. Ją sustiprino ne de Gaulle 1967 m. vasarą Montrealyje pasakyta kalba ir šūkiu "tegyvuoją laisvas Quebecas", ne senos prancūzų pastangos sustiprinti savos kultūros įtaką, bet krašte padidėjusi politinė ir ūkiška trintis su angliška kalbančiais.

FLQ gali būti sunaikintas, bet nuotaikos krašte mažai tepakitės.

Nesutarimai prasidėjo dėl kalbos. Quebecas angliškai kalbantys mažumoje, tačiau įstaigos vyrauja anglų kalba.

Prancūzai jaučiasi skriaudžiamai. Quebeco bedarbių skaičius siekia 10%, nes prancūziškai kalbantys sunkiai tegali gauti darbo pramonėje ar prekyboje. Prancūzai reikalauja savo kalbai lygių teisių, kai vyriausybė juos ramina ir nurodo, kad šiuo metu šioje srityje negalima padaryti staigaus lūžio.

Daugumas prancūzų, atskirimo nuo Kanados šalininkų, taikiomis priemonėmis siekia tikslą ir po pastarųjų įvykių smerkia FLQ, kuris smurtu užsimoka padaryti perversmą krašte ir prancūziškoje valstybėje įgyvendinti kairaus socializmo santvarką.

Bergždžios vyriausybės pastangos

Kanados vyriausybė suklėlė ant kofų 10,000 policininkų, suėmė 397 asmenis Quebeco ir panaudojo techniškas priemones nusikaltėliams surasti. Kanados kai kurie politikai apkaltino ministrą pirmininką P. E. Trudeau, kad jis griežbiškai krautinių priemonių, lyg sukilimas grėstų Kanadoje, Trudeau, iš tėvo pusės prancūzų kilmės, yra Quebeco atsiskyrimo priešininkas, pripažįsta, kad šiuo metu reikalingas ne karo stovio, o atskiras įstatymas tvarkai palai kyti. Vyriausybė laukia nelengvas išbandymas. Ypatingos padėties įstatymas gali užkliuti ir artimo siekio gerovei.

Į JAV kongresą praėjusių rinkimų metu išrinktos dar trys moterys, taigi dabar kongrese bus 13 moterų. Iš kair. į deš.: Ella Grasso (Connecticut), B. Abzug (New York) ir L. D. Hicks (Mass.). Visos trys demokratų partijos.

ir priversti staigiai iškiliusį vėl žeme vaikščioti.

Ūkiniai kraštutiniai

Rugsėjo mėn. Kanadoje buvo 6.9% bedarbių iš bendro dirbančiųjų skaičiaus. Žiemos mėnesiais bedarbių skaičius galys prašokti 7%, o Quebeco ir Atlanto pakrantėse siekti net 12%. Bedarbių skaičiaus padidėjimas blogas ženklas siekiantiems politinę pusiausvyrą išlaikyti.

Per šiuo metų pirmą pusmetį Kanadoje atlyginimas pakilo 8.9%. Finansų ministeris Edgar J. Bensonas pareiškė parlamente, kad algy kėlimas esanti didžiausia kliūtis bedarbiams gauti darbo. Šiais metais vidutinis kainų pakilimas gali siekti 3%.

Kanados banko valdytojo L. Rasminkio nuomone atlyginimų kėlimas turis būti sustabdytas ūkinei pusiausvyrai išlaikyti, gamybai skatinti ir nedarbui mažinti. Jei atlyginimų kėlimas nebus apvaldytas, krašte sustiprės infliacija ir padidės nedarbas.

Ivykiai Montrealyje suklėlė nerimą amerikiečiuose, kurie yra įdėję kapitalą Quebeco įmonėse. Jei amerikiečių nerimas palies gamybą tenykštėse įmonėse ir iš jų atitrauks kapitalą, Kanados vyriausybė ir ypatingu įstatymu negalės išlaikyti tvarkos Quebeco, kuriame vis stiprėja dviejų kalbų ir kultūrų išsiskyrimas, paruošiantis kelią politiniam skilimui.

KETURI BROLIAI — KUNIGAI

Įprastoje trečiadienio bendroje audiencijoje tarp daugelio tūkstančių maldininkų iš viso pasaulio tautų, dalyvavo Šv. Petro bazilikoje keturi vienos ispanų šeimos broliai kunigai ir jų sesuo vienuolė. Popiežius Paulius VI sveikindamas įvairias maldininkų grupes, paminėjo šį faktą, primindamas, kad Dievas laimina šeimas, kurios moka pasiaukoti Dievo garbei ir artimo siekio gerovei.

KIEKVIENAS KRIKŠČIONIS YRA MISIJONIERIUS

Misijų sekmadienio proga popiežius Paulius VI kreipėsi į katalikų pasaulį, primindamas kiekvieno krikščionies pareigą būti Kristaus Evangelijos skleidėju, perduodant kitiems tikėjimą ir išganyto naujieną, kuri yra skirta visiems visų amžių žmonėms. Tai yra visos Bažnyčios ir kiekvieno Bažnyčios nario didžioji atsakomybė.

Laikai keičiasi. Drauge su laikais turi keistis ir misijų darbo metodai, pažymėjo Paulius VI. Mūsų laikais yra daug aplinkybių, kurios misijų darbą palengvina, bet yra ir tokių, kurios misijų darbą kliudo, jį apsunkina. Reikia naujų studijų, naujos darbo organizacijos, naujo planavimo.

Misijonieriai misijų kraštuose šiandien neišvengiamai susiduria su dviem uždaviniais: Evangelijos skelbimu ir ūkine bei socialine tų kraštų pažanga. Gali kam atrodyti, kad misijonierius neturėtų rūpintis ūkiniu ir socialiniu trečiojo pasaulio tautų pakėlimu, kad tai ne jo uždavinys, kad misijonierius turėtų užsiimti tikiai Dievo žodžio ir Dievo karalystės skelbimu bei išganyto priemonių teikimu. Tačiau popiežius tokią siaurą pažiūrą į misijonieriaus uždavinius atmeta. Popiežius pabrėžia, kad rūpestis ūkiškai besivystančių kraštų ūkine ir socialine pažanga yra šventa kiekvieno misijonieriaus pareiga.

Evangelijos skelbimas ir rūpestis kultūrine tautų pažanga yra du uždaviniai, kurie vienas kito neišskiria, bet jungiasi į vieną darnią visumą, vienas kitą papildydami.

Mums krikščionims būtų nesuprantama tokia misijų veikla, kuri ūkine ir socialine pažanga laikytų savo vieninteliu ar pagrindiniu tikslu. Pagrindinis, esminis misijų veiklos tikslas yra nešti visiems žmonėms tikėjimo šviesą, krikšto pagalbą įdiegti visose naujo gyvenimo pradus, įjungti juos į mistinio Kristaus kūno, į Bažnyčios organizmą, auklėti juos krikščioniškam gyvenimui, įdiegti juose amžinojo, pomirtinio gyvenimo viltį.

Iš kitos pusės Bažnyčios misijų veikla negali būti abejinga ūkiškai besivystančių tautų reikalams ir siekimams, religiniai tikslai negali nustelbti pagrindinių artimo meilės pareigų. Negalime užmiršti dramatiškos kenčiančio ir pagalbos besiaukiančio artimo meilės pamokos, kurią mums duoda Evangelija, kurią pakartoja apaštalai ir visa Bažnyčios misijų istorija.

Popiežius Paulius VI čia paminė savo encikliką "Populorum progressio", kurioje pateikiamas ištisas planas, kaip reikėtų pakelti ūkinę, kultūrinę, socialinę ir dvasinę gerovę vadinamo "trečiojo pasaulio" tautų, kur Bažnyčios misijų veikla labiausiai yra išplitusi.

Tarp religinių tikslų ir kultūrinės bei ūkinės pagalbos nėra jokio prieštaravimo. Kartais išmintis reikalauja misijų veiklą pradėti kaip tik artimo meilės ir ūkinės ar kultūrinės pagalbos darbus. Drauge su Evangelija visuomet ranka rankon eina artimo meilės darbai. Artimo meilės darbai turi paliudyti Evangelijos tikrumą, štai, dėl ko misijonieriai stato mokyklas, ligonines, štai, dėl ko jie drauge su Dievo žodžiu neša socialinę, profesinę pagalbą, mokslo ir kultūros šviesą.

Evangelijos skleidimas vyksta ne vien pamokslų sakymu, bet ir ta pagalba, kuri yra teikiama, siekiant tautų ūkinės ir kultūrinės pažangos. Štai dėl ko šiandien turi būti misijonieriai ne vien kunigai ir vienuoliai, bet ir visi krikščionys. Pasauliečių veikla misijose šiandien įgauna ypatingos reikšmės. Dėlto ir Vatikano II susirinkimas ragina pasauliečius "siekti Dievo karalystės, atliekant socialinio, žemiškojo gyvenimo uždavinius". Susirinkimas pabrėžia, kad pasauliečiai, įsipareigodami siekti ūkinės, socialinės ir kultūrinės pažangos, gali atlikti labai svarbų vaidmenį pasaulio atnaujinimo Kristaus evangelijos dvasioje.

Tai reikšia, kad ir ūkinės bei socialinės pažangos siekianti veikla, jeigu ji yra suderinta su evangelijos skelbimo veikla, gali savaime spinduliuoti Kristaus šviesą, gali išskirti žmogaus asmens kilnumą, žmogaus teises, žmogaus laisvę, atsakomybę, pareigas ir darbo šventumą, gali ugdyti socialinį sugyvenimą. Iš kitos pusės, ūkinė ir socialinė veikla atskleidžia ir trūkumus, neteisėtumą, negeroves, su kuriomis kovoti yra pasirengęs naujasis krikščioniškas žmogus. Štai, čia yra misijų veikla.

Pietų Vietnamo katalikų arkivyskupas Saigone spaudos konferencijoje pranešė, kad specialieji asmenų delegacija, vadovaujama Vietnamo katalikų vyskupų, lapkričio mėnesį dalyvaus Popiežiaus Pauliaus VI-jų sutikime Filipinų sostinėje Maniloje.

mus buvo saugūs, mokėsi ir galėjo išaugti dorais žmonėmis ir naudingais piliečiais?

Mūsų misija veikė 20 metų, o jie buvo sunkūs ir pilni rūpesčių. Pradžioje veikė prie senos kiniečių vyriausybės, nuo 1931 metų buvome japonų okupacijoje, kurią pakeitė 1945 m. Sovietų okupacija. Po pusmečio Harbiną paėmė Kinijos komunistai. Pastovio vyriausybės priežiūros būdams, nesudarėme jiems progos prie mūsų veiklos kipti. Net Sovietų NKVD, iš paskirties visus įtarinėdami, nerado ko nors mums priekšti. Nevengėme jų priežiūros, juo labiau, kad Senojo Harbino gatvė, kur buvo mūsų misija, buvo viena svarbiausių miesto gatvių.

1945 m. prie mūsų namo turėjo savo butą Sovietų Sąjungos maršalas Malinovskis. Domėjosi jis mokykla ir protarpiais apie ją klausinėjo žmonių. Misijos liečių budriai sekė sovietinė vyriausybė, bet tik vienas mokytojas A. buvo jų tarydas. Muše ji tada ypatingomis sovietinėmis "dešromis", padarytomis iš smėlio. Visgi tarydojas jį paleido. Mokytojas A. nebuvo įsivėlęs į politinius reikalus. Jis saugojo tik savo namus ir mokyklą. Stebėjome, kam ji be reikalo kankino. Tada nebuvau pratęs stalinškos logikos, o ji įdomi! Štai kaip Sovietų Sąjunga supranta šnipinėjimą.

— Jei kas gali būti šnipas, tai aišku, kad jis negali nebūti juo. Todėl jis suimtinis ir tarydinas, kol neprispažins šnipinėjimo.

Jei prisipažino, tai laimėjo: bus pasmerktas 10 ar 25 metams kalėti, o jei neprisipažįsta, tai turi teisęs padėti jam prisipažinti. Tuo žvilgsniu komunistai turi nepaprastus gabumus ir patirtį, — sugeba taip suniektinti kalinį, kad jis viską pakartos paskui tarydojui.

(Bus daugiau)

KUN. ANT. KAUPAS - PIRMASIS DRAUGO REDAKTORIUS

100 metų gimimo sukakties proga

LEONARDAS SIMUTIS

Aukštaitija Lietuvai ir jos išeivijai davė žymių veikėjų ir vadų įvairioms mūsų tautos gyvenimo sritims. Tik viena Gudelių kaimo (Ramygalo valsčiuje, Panevėžio apskrityje) Kaupų šeima Amerikos lietuviams davė tris savo narius. Antaną, Kazimierą ir Juliją, kurie buvo pirmūnai mūsų veikloje. Antanas, vyriausias, buvo kunigas, Kazimiera — Sv. Kazimiero seserų steigėja ir viršininkė, Julius — laikraštinkas, visuomenininkas, politikas. Bet šiuo straipsniu norima pagerbti tik vieną jų — kun. Antaną Kaupą, gimusį 1870 m. lapkričio 1 d. Taigi minime jo gimimo šimto metų sukaktį.

Antanas Kaupas mokėsi Ramygaloje ir Šiauliuose. Taip pat kunigų seminarijoje Kaune. Gimnazijoj ir seminarijoje mokėsi labai gerai ir tuo pačiu metu buvo veiklus slaptuose tautiškių susipratusių jaunuolių rateliuose. Gimnazijoj ir seminarijoje prieš lietuvių nusistatčiusios vadovybės susekė Antano veiklą, rado pas jį tuomet draudžiamos lietuvių spaudos ir jį pašalino iš gimnazijos 6 klasės ir vėliau dėl tos pačios priežasties iš kunigų seminarijos Kaune. Kauno kun. seminarijoje kun. Kaupas buvo kartu su kan. Juozu Tumuvaižgantu. Juodu abudu priklausė prie to paties slaptos lietuvių besirūpinančio būrelio.

Atsidūręs už seminarijos sienų Petrograde ir Kaune ruošėsi egzaminams iš 7-8 klasių, bet ir šį jo siekimą sutrukdė. Dėl lietuviškos veiklos caro agentų buvo persekiojamas. Tai privertė jį išvykti iš Lietuvos į Jungtines Amerikos Valstybes. 1892 m. atvyko į Ameriką ir laikinai apsigyveno Chicagoje, kur manė rasiąs galimybę tęsti mokslus ir tapti kunigu. Sužinojęs apie lenkų kunigų seminariją Orchard Lake Mich., nuvyko ten, buvo priimtas ir baigė teologijos mokslus. 1896 m. įšventintas kunigu ir pakviestas į Scranton, Pa., vyskupiją darbuotis lietuvių parapijoje.

Klebonas ir dviejų bažnyčių statytojas

Kaip visose JAV vyskupijose, taip ir Scrantone trūko lietuvių kunigų. Todėl jau 1896 m. jam reikėjo perimti klebono vietą mažoje Sv. Trejybės parapijoje, Wilkes Barre, Pa. 1897 m. nukeliamas klebonu į Sv. Juozapo parapiją, Scranton, Pa. Čia jaunam kunigui teko atlikti didelį darbą — sunkiom sąlygomis pastatyti erdvią mūrinę bažnyčią, kuri ir šandien laikoma viena gražiausių lietuvių bažnyčių Wyoming klonyje. 1907 metais vyskupas Hoban jį paskyrė Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu Pittston, Pa. Po poros metų parapijoje įvyko nelaimė, — sudegė medinė bažnyčia. Kun. Kaupas, ne kiek nedelsdamas, suplanavo statyti naują mūrinę bažnyčią. Darbą pradėjo tais pačiais metais, o jau 1910 metais kovo 28 d. vysk. Hoban pašventino naująją gražią ir erdvią bažnyčią. Vyskupas ir pagaliau patys parapičiai buvo nustebinti klebono sugebėjimu taip greit pastatyti gražią ir didelę bažnyčią.

Beklebonaudamas parapijoje, kun. Kaupas rūpinosi netik tiesioginiu pastoracijos darbu, bet ir bendrais lietuvių katalikų visuomeniniais reikalais. Jam gyvai rūpėjo lietuvių organizuotumui ir spaudos reikalai. Todėl jo vadovaujamos parapijos veikė tarparapinių organizacijų skyriai, sistemingai buvo platinama lietuvių katalikų spauda. Jis ne tik globojo ir rėmė lietuvių or-

ganizacijas ir draugijas, bet ir pats jų veikloje dalyvavo.

Visuomenininkas

Atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, kun. Kaupas jau rado sukurta ir beveikiantį lietuvių R. K. Susivienijimą Amerikoje. Iš karto jis suprato šios organizacijos svarbą ir įsijungė į jos veiklą. Jis jau aktyviai dalyvavo LRKSA vienuoliktame seime, įvykusiame 1896 m. spalio 13-14 d. Brooklyn, N.Y. Seimo delegatai, pastebėję jo susirūpinimą organizacijos gerove, išrenka jį į komisiją rūpintis konstitucijos pataisomis ir jos atspausdinimu. Dvyliktame seime (1897 m.) jau renkamasi į Literatūros ir spaudos komisiją. Taip pat buvo prašomas iesti į komisiją, įgaliojantį iškelti protestą prieš rusų caro valdžios daromas Lietuvos žmonėms skriaudas ir persekiojimus. Trylikame seime (1898 m.) paskiriamas į komisiją, turėjusią tikslą perspausdinti iš "Tėvynės" (tuometinio Susivienijimo organo) vertininius raštus ir atskiras knygučių, o 1899 m. paskiriamas "Tėvynės" redaktorium vieton kun. Jono Žilkaus. Jis daug prisidėjo įsteigti prie LRKSA centro biblioteką ir jon surinko nemažai lietuviškų knygų.

Keturioliktame seime (1899 m. Waterbury, Conn.) išrenkamas pirmininku ir 1900 m. juo perrenkamas. LRKSA istorijos knygoje, 105 puslapyje, naujasis pirmininkas taip yra vertinamas: "Visuomenė kun. Kaupo asmenyje greitai pastebėjo gilų ir nuoseklų protą ir žymų publicisto talentą. Tad ir nenustatė, kad jis buvo numatytas kun. Jono Žilkaus įpėdiniu".

Iki 1906 metų LRKSA rūpinosi ne tik savo narių apdrauda ir šalpa, bet ir visais išeivijos visuomeniniais bei kultūriniais reikalais. Kun. Kaupas kartu su kun. V. Vizgirda, kun. J. Kuru ir kitais nusprendė, kad, be LRKSA, yra reikalinga dar viena centrinė ir tarparapinė organizacija, kuri apjungtų visas lietuvių katalikų organizacijas, draugijas ir klubus. Todėl nutarė suaukti pirmąjį Amerikos lietuvių katalikų kongresą, kuris turėjo įsteigti visos išeivijos lietuvių katalikų jungiantį sąjūdį. Toks kongresas įvyko 1906 m. balandžio 17 d. Wilkes Barre, Pa. Jame padaryta lietuvių katalikų federacijai užuomazga. Renkanti naujojo sąjūdžio vadovybę, kun. A. Kaupas išrenkamas sekretorium. Todėl jam teko sunkiausia darbo našta, nes reikėjo paruošti federacijai programą, steigti skyrius, duoti jiems veikimo direktyvas, pagauti spaudoje.

Šiame kongrese kun. Kaupas skaitė pagrindinę paskaitą apie tėvynės reikalus. Smulkiai aptaręs Lietuvos tuometinę būklę Rusijos caro valdžioje ir palietęs lietuviškuosius klausimus išeivijoje, prelegentas tarp kitko kalbėjo:

"Mums ne tik reikia laisvės, ne tik gerovės, bet ypač reikia išlaikyti mūsų tautą, neduoti pražūti mūsų tautiškai kalbai ir kitoms mūsų tautos ypatybėms — be to tautos vardo neužsitar-nausime. Kiekvienai tautai, jei tikslai ji nori nešioti tą vardą, — reikalingiausiais dalykais yra ypatinga išstobulinta kalba ir ypatinga aukšta kultūra. Dėlto tautai geri tėvyninai griebsi pirmiausiai platinti švietimą savoje, prigimtoje kalboje visais prieinamais būdais ir sužadinimo savo tautiečiuose tautiškos samonės" (Ištrauka iš pirmosios Amerikos lietuvių katalikų kongreso protokolo).

Prie J. Tautų spalio 18 d. demonstravo pabaltiečiai. Čia dalis antikomunistinių plakatų.

Nuotr. V. Maželio

MEDALIS KALBA APIE LIETUVĄ

JURGIS JANUSAITIS

Spaudoje dažnai skaitome apie Letuvių fondo išleistą medalį, kuris, deja, nesegamas už nuopelnus, prie krūtinės, bet daug iškalbingiau kalba apie Lietuvą, jos istoriją. Šio medalio iniciatorius ir buvo ilgameis Lietuvos fondo valdybos vice pirmininkas, daug širdies ir pasiaukojimo įdėjęs, bendrai į lietuvių fondo ugdymą, Antanas Rėklaitis. Visuomenė norėtų plačiau sužinoti apie šio medalio istoriją, tad tuo reikalu pasikalbame su pačiu medalio kaltininku Antanu Rėklaičiu.

— Ponas Rėklaiti, kas jus

A. Rėklaitis, LF vicepirm., prie darbo stalo LF būstinėje.

paskatino tokį medalio projektą ruošti ir kodėl?

— Turėdamas galvoje, kad mūsų išeivijos lietuviškojo gyvenimo viršūnės nesiruošia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties atžymėjimui išleisti medalį, pradėjau tokį projektą ruošti jau 1966 metų vasarą. Tų metų rudenį Mindaugas Juodeika iš Washington, D.C., parašė LF valdybos pirm. dr. A. Razmai laišką, pateikdamas savo projektą leisti ne medalį, bet kaldinti 20 lit. sidabrinės monetos, kad 1968 m. paminėjus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktį, Tas projektas atkrito, nes monetos gali leisti suvereninės valstybės valdžia, bet ne išeiviai. Išimties galimos, bet tam būtų reikėję JAV Kongreso specialaus priimto įstatymo, kas be abejo vargiai būtų buvę įmanoma atsiekti.

Atkritis monetos leidimo galimybei, susikoncentravau ties

Galima pridėti dar ir tai, jog kun. Kaupas savo paskaitoje stipriai pabrėžė, kad jis priešinasi socialistiškų partijų siekimui pakeisti esamą padėtį Rusijoje ir tuo pačiu Lietuvos vyks-tančiai kruvinai revoliucijai. Reikia ieškoti priemonių tokiai revoliucijai, kuri "be didelio viešos tvarkos sukrėtimo įvestų Lietuvoje laisvę, demokratizmą ir plačių minčių gerovę". Jis įspėjo, kad toks kelias sunkus, o gal ir ilgas, "bet jis vienintelis į kultūriškąją, politiskąją, tautiskąją ir draugiškąją lietuvių tautos savistovybę".

(Bus daugiau)

medalio projektu. Jis, manau, būsiąs pats tinkamiausias būdas mūsų valstybės 50 metų nepriklausomybės sukaktį paminėti, o ne vien ta proga išleisti medalį — knygos, muzikos bei meno kūriniai. Be to, medalis labai patogus ir lengva priemonė iš viso istoriniams įvykiams atžymėti. Medalio projekto reikalu tariausi su menininkais, istorikais, lituanistais, numizmatikais ir diplomatais. Lietuvoje gen. konsulas dr. Petras Daužvardis ypač nuosirdžiai talkino medalio projekto paruošimo darbui.

— Spaudoje buvo minima apie Vytauto Didžiojo ir karaliaus Mindaugo medalių serijas. Ar dar manote jas išleisti?

— Karaliaus Mindaugo medalio projektą jau turi paruošęs skulpt. V. Kašuba. Vytauto Didžiojo projektas nėra dar galutinai išbaigtas. Ar ir kada tu medalių serijos bus išleistos, šandien atsakyti negalėčiau. O be to, praėjus sukaktuvniams metams, abejoju ar bebūtų pras-mė tokius medalius leisti.

— Medalį išleidžiant turėjote išlaikyti, kas medalių išleidimą finansavo?

— Medaliai išleisti Lietuvių fondo vardu, bet jų išleidimas fondui nekaštavo nei cento. Visas išleidimo išlaidas padengė dr. B. Poškus. LF tarybos narys. Nukaldinta 3,000 medalių. Kaštavo 12,000 dol. Dr. Poškui skola jau gražinta. Iki šių metų spalio 9 d. medaliai Lietuvių fondui jau davė 3,085 dol. gryno pelno.

— Kiek medalių išplatino?

— Iki šiol parduota bei dovanota 1,723 medaliai. Dar liko 1277.

— Minėjote, kad medalių buvo ir dovanota. Kas ir kam juos dovanavo?

— Pirmais LF medaliais apdovanota Urugvajaus vyriausybės aukštų postų nariai, spaudos atstovai, Montevideo miesto burmistras ir generolas Herre-

redaktoriams, Los Angeles mies-to merui S. W. Yorty ir kitiems. Medaliai įteikti mūsų diplomatams, vadovaujančių veiksmų bei bendruomenės atsakingiems žmonėms ir visai eilei įvairių organizacijų asmenims, už įvairius nuopelnus dirbant lietuviškuosius darbus. JAV ir kitų kraštų nuosirdūs lietuvių bičiuliai — sveimtaliai, gavę medalius, juos labai teigiamai vertino ir pažymėdavo, kad jie jiems priminsią visados ir Lietuvą. Medalius įteikia LF vadovybė ar org. vadov. žmonės, dvasiškai, pvz. kun. Morkūnas, Sioux, ir kt.

— Kokiu keliu platinote ar parduodate medalius?

— Spauda — gera talkinin-kė. Skelbiame spaudoje. Nuosirdžios tautos buvo susilaukta iš LF įgaliotinių, kai kurių LB apylinkės valdybų bei energingų pavienių asmenų, kurių čia visų neįmanoma įvardinti. Už talką visiems tariau nuosirdų ačiū ir prašau tolimesnės talkos.

— Ką planuojate su medaliais daryti artimiausioje ateityje?

— Kreipiame visų lietuvių dėmesį, kad ši vertinga, istorinį medalį kiekvienas įsigytų ar dovanotų įvairių švenčių, sukaktų ar kitomis progomis savo giminėms, artimiesiems bei bičiuliams. Graži ir prasminga dovana. 1971 m. įvykstančioje JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje, Chicagoje, pramatome suorganizuoti medalių platinimą plačiu mastu. Tuo reikalu tarsimės su šventės rengėjais. Atrodo, kad likusių medalių išplatimas problemos nebesudarys. Jų daugiau kaldinti nebe-numatoma. Vėliau jų įsigijimas bus tikrai problematiškas.

— Kuri kalykla medalius kaldino?

— Medalius kaldinti buvo gauti pasiūlymai iš V. Vokietijos, Šveicarijos ir Japonijos. JA Valstybių kalykla The Franklin Mint, Yeadon, Pa., pasiūlė palankiausias sąlygas ir ji medalius nukaldino.

— Idomu, ar mūsų jaunimas tokiais medaliais domisi?

— Labai. Bet jaunimas neturi pinigų juos įsigyti. Tėvai, ku-

Lietuvių fondo išleistas medalis

ra, Neprikli. Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grišonas, Pietų Amer. Lietuvos pasiuntinybėje, priėmimo metu. Iškilmingomis progomis medaliai yra įteikti kardinolui Antonio Samore, Iowos gubernatoriui, daugeliui vyskupų, R. J. Shaefer, Pennsylvanijos gubernatoriui, James H. J. Tate — Pennsylvanijos miesto burmistrui, įvairių laikraščių

rie rūpinasi, kad jų vaikai nenulietų, perka jiems medalius vardinį, gimimo dienos, mokslo metų baigimo ar į aukštesnę klasę perkėlimo progomis. Kiti medalius įteikia jaunavedžiams vestuvių progomis, puotos metu. Taip pat daug kas medalius dovanoja Kalėdų švenčių proga, kaip gražią ir atmin-tiną dovaną.

— Gal dar ką bendrai galėtumėte pasakyti apie LF medalį?

— Išleistoji, vadinamoji trečioji medalių serija (trys Lietuvos Respublikos prezidentai) ne tik atžymi Lietuvos valstybės atkūrimo 50 metų sukaktį, bet drauge žymi ir Lietuvos karalijos datą 1251 — 1795. Medalis sidabrinis, gražiai atrodo. Medalis yra atspausdintas pasauliniame numizmatikų leidinyje "Numismatic Issues of the Franklin Mint 1969 Edition (Covering the years 1965 — 1968).

Kas įsigys medalį sau ar dovanos kitam lietuviui ar sveimtaliui, drauge atlieka naudingą darbą, garsina Lietuvos vardą, primena Lietuvos istorinę praeitį. Gauti už medalį pinigai didina LF pajamas lietuviškos stiprinimo ir ugdymo reikalam. Medalis gražiai reprezentuoja ir jo leidėją — Lietuvių Fondą.

— Tad kokia yra medalio kaina, kur juos įsigyti?

— Vieno medalio kaina 10 dolerių. Su dėžute 12,50 dol. Įsigyti galima adresu: A. Rėklaitis, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Pašto išlaidoms padengti pridedama už kiekvieną medalį po 50 ct. Čekius rašyti: Pay to the order of Lithuanian Foundation. Prie užsakymo pridedamas ir čekis.

— Ko pageldantų LF vadovybė ir jūs iš lietuviškosios visuomenės?

— Kad kiekvienas lietuvis gyventų LF idėją, ją remtų, būtų Lietuvių Fondo nariu, nes Lietuvių fondas ryžiasi ilgus metus budėti ir padėti saugoti ir ugdyti lietuvių išeivijoje. Sutartinu darbu atsieksime ir Lietuvių Fondo didįjį tikslą — sukeltsime vieną milijoną dolerių ir tai bus pats tvirčiausias paminklas išeivijai.

Baigė pasakojimą apie LF medalius darbštus LF vicepirmininkas A. Rėklaitis, kuris turis dar daug gražių ir reikšmingų planų šviesesnei Lietuvių fondo atečiai.

PAGERBTI BAZNYCIOS DAKTARAI

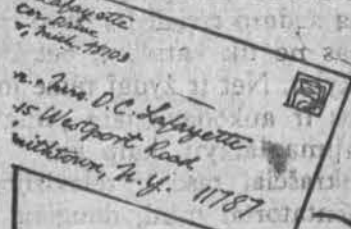
Karmelitų ir dominikonų ordinų vyriausios vadovybės iniciatyva didžiojoje Pijaus XII Rūmų auditorijoje Romoje įvyko speciali akademija naujai paskelbtųjų Bažnyčios Daktarų šventosios Teresės iš Avilos ir šventosios Kotrynos Sienie-

tės pagerbimui. Pagrindinę paskaitą ta proga skaitė katalikiškojo auklėjimo kongregacijos prefektas kard. Garrone, gi Sikstinos choras išpildė Perosi, Bartolucci ir Searlati religinės muzikos kūrinius.

Buvusio JAV prez. Adams portretai išstatomi Washington. Viršuje nuotrauka, kai jis dar buvo 28 m., gi apačioj jo giminaičiai, kurie esąs labai panašūs.

How to get the Zip Codes YOU need

1. When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
2. Call your local Post Office or see its National Zip Directory when you're there.
3. Local Zips can be found on the Zip Map in the Yellow Pages.

advertising contributed for the public good

Vasarą galima prailginti

Svelnus Grincevičiaus humoras, kuris prasikisė kiekvienam jo knygos

GEROJI VASARA

puslapyje, yra geriausia priemonė sukelti vasarišką nuotiką visose aplinkybėse.

Autoriaus mokėjimas stebėti ir pasakoti veda skaitytoją giedriais lietuviško miestelio takais.

Knyga kainuoja \$5.00. Ji gaunama DRAUGE ir pasplatintojus.

PAPIGINTA KAINA UŽSAKYKITE DRAUGĄ JAUNIMUI

Reikia visomis išgalėmis stengtis pratinti mūsų jaunimą skaityti lietuvišką spaudą. Mūsų dienraščio administracija nori Jums šiame svarbiame reikale nuosirdžiai padėti.

Jeigu Jūs prenumeruojate "Draugą", o Jūsų vaikai gyvena skyriumi ir lanko mokyklą svietimoje aplinkumoj, Jūs galite jiems užsakyti šio lietuviško dienraščio antrąją prenumeratą atskirai, papiginta kaina, gaudami visą trečdalią nuolaidos nuo pilnos prenumeratos kainos.

Ir jaunavedžiams galite užsakyti "Draugą" tomis pačiomis sąlygomis — papiginta kaina. Jūsų sūnūs ir dukros, gyvendami Jūsų namuose, gal skaitė lietuvišką dienraštį. Prateškite šią gražią tradiciją ir jiems atskirą šeimą sukūrus.

Visais atvejais pasinaudokite teikiama trečdaliu nuolaida.

Veikime drauge, kad mūsų jaunimas skaitytų lietuvišką dienraštį "Draugą"!

"Draugo" administracija

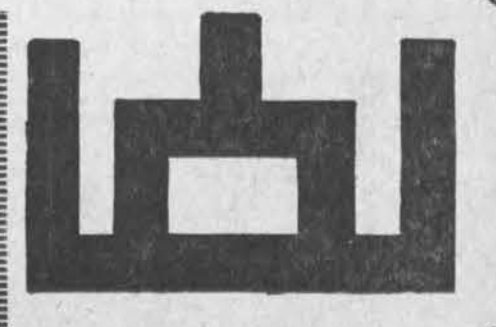
Lietuvių Fronto bičiuliai maloniai kviečia lietuvių visuomenę dalyvauti BRONIAUS KVIKLIO paskaitoje tema:

"KULTŪRINIS GENOCIDAS IR KULTŪRINĖ REZISTENCIJA OKUPUOTOJE LIETUVOJE".

Paskaita įvyksta lapkričio mėn. 13 d., penktadienį,
8 val. vakaro — Jaunimo centro didžiojo salė.

Paskaitininkas Br. Kviklys yra 4 tomų kapitalinio
veikalo apie tėvynę "Mūsų Lietuva" autorius.

BOSTONO ŽINIOS

BOSTONO ŽINIOS
A. A. KARDINOLAS
RICHARD CUSHING

Lapkričio 2 d. 13:15 val. mirė buv. Bostono arkivyskupas kard. Richard Cushing. Palaidotas po iškilmingu šv. Mišių šv. Kryžiaus katedroje, lapkričio 7 d. Portiuncula koplyčios kriptoje. Toks buvo paties kardinolo pageidavimas, o ta kriptą jo paties įsakymu buvo įrengta. Kripta yra ne Bostone, o mažoje vietovėje Hanover. 1947 metais kardinolas ten įsteigė šv. Koletos (Collets) seselių vienuolyną, pastatė mokyklą atsilikusiems vaikams ir koplyčią. Ten jis buvo dažnas svečias. Kard. Cushing sirgo jau keliolika metų, turėjo eilę operacijų ir tur būt žinojo savo kelio galą, nes buvo dėl vėžio operuojamas.

Kard. Cushing buvo labai spalvinga asmenybė, nors kaip jis sakėsi, be kunigų seminarijos, neturėjo jokių aukštesnių mokslų, tačiau buvo žinomas tur būt visame pasaulyje. Turėjo eilę garbės laipsnių. Kai buvo suaukštas II-sis vyskupas suvažiavimas Romoje, nesulaukęs jo pabaigos, kardinolas važiuojo namo. Reporteris paklaustas, kodėl išvyksta, atsakė: nemoku lotynų kalbos ir nežinau ką jie ten kalba. Ne tik savo vyskupijoje, bet ir visoje Amerikoje kardinolas buvo populiarus. Ypatingai jis buvo populiarus savo vyskupijoje, kur daugumą sudaro airiai. Jis buvo mėgiamas ne tik katalikų, bet ir kitų tikybų. Net ir žydai rėmė jo darbą ir aukodavo jam pinigų. Jį galima laikyti, kaip kai kurie laikraščiai rašo ir televizijos komentatoriai mini, daugiau statytoju, negu dvasios vadu. Jis visą savo gyvenimą buvo užsiėmęs statybomis. Savo vyskupijoje pastatė net 10 aukštesniųjų mokyklų, 4 ligonines ir kita. Nei tos ligoninės, nei tos mokyklos nebuvo vargšams. Už mokslą mokyklose mokinių tėvai mokėjo, o ligoninių kainos buvo tos pačios, kaip ir kitose ligoninėse. Paskutiniu laiku ligoninės pusiau privatus kambarius kainavo net 75 dol. Už vaistus ir kita reikėjo dar atskirai mokėti. Kai našlė Kenne dienė ištėkėjo už graikų milijonieriaus Onasis, kardinolas ją palaimino. Tada jo kurtija buvo užpildyta protestu laiškais ir telegramomis. Kardinolas padarė pareiškimą, kad jis pasitraukia iš vyskupo pareigų. Kiek vėliau buvo paskelbta, kad popiežius Paulius VI jo pasitraukimo prašymo nepatenkino. Su Kennedžių šeima jis palaikė labai glaudžius ryšius.

Pinigus rinkti jis išnaudojo visas galimybes ir žmonės jam aukojo. I kardinolus pakėlimo proga vietoj sveikinimų visi vyskupijos kunigai turėjo aukoti: klebonai po 1000 dol., o vikarai po 500 dol. Prieš porą metų paskelbė, kad vyskupija turi virš 50 milijonų dolerių skolų ir pradėjo vaju tom skolom apmokėti. Kiekvienai parapijai buvo paskirta kvota. Žmonės aukojo, ir reikia manyti, kad gal tų skolų mažai ar ir visai nebeliko.

Vyskupijos mokyklose buvo įvedęs net supažindinimą su komunizmu. Vėliau to buvo atsisakyta. Bandė ir politikuoti, nors kartais ir nevykusiai. Kai sudegė Blinstrubo restoranas So. Bostone, kardinolas paskelbė, kad jis jam aukoja to restorano atstatymui 100,000 dol. Žmonės tuo buvo nepatenkinti. Kaip prieš du metus mes lietuviai norėjome, kad vyskupijos bažnyčiose viena sekmadienį Vasario 16-sios proga, būtų atnašaujamos šv. Mišios už persekiojamą bažnyčią, kunigus

ir visus tikinčiuosius Lietuvoje, kardinolas atsakė sausiai: ne. Tai būsiąs pretekstas ir kitoms mažumoms prašyti to paties. Kitais atvejais kardinolas buvo gana palankus lietuviams.

Nežiūrint kai kurių žmogiškų silpnybių, kardinolas buvo labai populiarus ir mylimas. Po jo mirties užuojautos pareiškimus darė ne tik aukštieji dvasiškiai, bet ir pasauliečiai. Mirties dienos vakarą visos televizijos stotys davė specialias programas iš kardinolo gyvenimo. Kardinolo kūnas buvo pašarvotas šv. Kryžiaus katedroje nuo antradienio iki šeštadienio. Tūkstantinės minios visą dieną lankė katedrą, atsisveikindamos su kard. Cushing.

P. Ž-kus

DAIL. GALKIKAS BOSTONE

Dailininko Adomo Galdiko pomirtinė apžvalginė meno kūrinų paroda ir akademija Bostone.

Dail. Adomas Galdikas gimė 1893 metais Mosėdy, Žemaitijoje, o mirė 1969 m. gruodžio 7 d. New Yorke. Meną studijavo Petrapily, Švedijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje. Dėstė Meno mokyklų ir Taikomojo meno Institute Kaune ir Freiburge, Vokietijoje. Nuo 1920 m. Galdikas dalyvavo savo kūrinių visose lietuvių meno parodose Lietuvoje, o taip pat Paryžiuje, Amsterdamo, Baden-Badeno, Tuebinge, Kissingene, Frankfurte, Clevelande, Chicagoje, New Yorke, Philadelphijoje, Bostone. Tarpautinėse parodose: Whitney Museum, Chrysler Art Museum of Provincetown, Riverside Museum, Corcoran Biennial Washington, Four Arts Contemporary Exhibition, Palm Beach, Columbia Museum's Biennial. Jo paveikslus turi: Kauno Valstybinis muziejus, Vilniaus Dailės muziejus, Latvijos valstybinis muziejus, Paryžiaus Jeu de Paume ir Moderniojo Meno muziejai, Petrapilio (Leningrad) Stiglitzo muziejus, Prancūzų Kultūros institutas. 1937 m. Pasaulinėje parodoje Paryžiuje Galdikas laimėjo Grand Prix ir aukso medalį, 1959 ir 1962 metais pirmąją premiją Four Arts Contemporary Exhibition, Palm Beach, Florida.

Šioje pomirtinėje apžvalginėje parodoje Bostone buvo ištatyta 100 dail. Galdiko pieštų paveikslų. Buvo dar ir niekur nerodytų. Dalis jų jau buvo pirmąją parodą dieną dar prieš parodos atidarymą paroduota. Atidaryme apie dail. Galdiką kalbėjo buv. Pranciškonų provinciolas kun. Le-

Marinas serž. Sweeney, buvo dezerteraves iš Vietnamo ir prisiglaudęs švedijoje, tačiau dabar grįžo ir bus teisiamas. Jis geriau sutiko būti teisiamas, negu gyventi švedijoje, nežinia ko laukiant.

onardas Andriekus. Jis kalbėjo apie dailininką kaip apie žmogų ir jo idėjas bei rūpesčius. Per paskutiniuosius 18-ka metų dažnai susitikdavęs dailininką ir bendravo su juo. Dailininko ir paskutiniai norai buvo, kad jo piešti paveiksai patektų į lietuvių rankas.

Dail. Viktoras Vizgirda kalbėjo apie Galdiką kaip menininką, jo meno mokslus, meno kryptis, jų ieškojimą, veržlumą, užsiėmimą, nepavargimą dirbti ir ieškoti naujų idėjų. Savo kūrybai idėjų, vaizdų ir "puozoju" ieškojose net pakelėse, kiemuose ir pan. Vizgirda paskaitą iliustravo skaidrėmis iš dail. Galdiko darbų. Dail. Adomas Galdikas ir lietuvių meno istoriją įeis kaip vienas iš didžiųjų.

Parodą ir akademiją organizavo Nekaltai Pradetosios Marijos seselių (Putnam, Conn.) rėmėjų skyrius Bostone. Gal daugiausia darbo į šios parodos parengimą įdėjo Magdalena Avietėnaitė, daugeliui pažįstama iš užsienių reikalų ministerijos.

P. --kus

KULTŪROS KLUBE DAIL. URBONAS

LB kultūros klubo mėnesinis susirinkimas atkeltas į lapkričio 13 d., penktadienį. Įvyks Tautinių s-gos namuose, 484 E. 4-ji gatvė, So. Bostone. Ta pačia proga įvyks dailininko Leono Urbono, iš Australijos, dailės paroda. Susirinkimo pradžia ir parodos atidarymas 8 val. vakaro. Kalbės dail. Urbonas tema: Minties vaizdo formavimas pašamoneje. Paskaita bus pailiustruota skaidrėmis. Paroda tęsis 3 dienas. Penktadienį atdara nuo 6 val. vakaro, šeštadienį nuo 10 val. ryto ir sekmadienį nuo 9 val. ryto.

Apie dailininką Urboną ir jo kūrybą tur būt visi esame skaitę labai gražius atsiliepimus ir matėme jo kūrinių fotografijas laikraščiuose.

Klubo susirinkimas atkeltas, nes lapkričio 28 d. vyksta Balfo seimas ir banketas.

LAISVĖS VARPO ŠURUM-BURUM

Lietuvių radijo valanda "Laisvės Varpas" turėjo parengimą šurum-burum. Susirinko gražūs būrys žmonių. Programą pradėdė rašyt. St. Santvaras, pradžioje pasisakydamas ir dėl pačios programos, kas joje yra gera ir kokie trūkumai. Meninė programa atliko kun. Vincas Valkavičius, akomponuojant dr. V. M. Vasyliūnui, padainuodamas eilę lietuviškų dainų ir net vieną visai negirdėtą apie Kražių skerdynes. Daina Melnikaitė ir Irena Žiurgždaitė, gitara pritariant, padainavo lengvus dalykėlius. Kai kurie pačios Žiurgždaitės sukurta. Vėliau vyko šokiai ir vaišės.

BALFO SEIMAS

Primenam, kad Balfo seimas vyksta Bostone lapkričio 28-29 dienomis. To seimo bankete be kitų aukštų svečių dalyvaus ir naujasis Bostono arkivyskupas Humberto S. Medeiros. Amerikos spaudos ir televizijos reporteriai mini iš Vatikano sluoksnių, kad vysk. Medeiros greitai bus pakeltas į kardinolus. Dalyvaus ir naujai perrinktas gubernatorius Sargent.

Jeigu dar neatidavei aukos Balfo — atiduok.

RINKIMAI

Kaip ir buvo tikėtasi ir kaip prieš porą mėnesių rašėme, Mass. gubernatorium perinktas Frank Sargent, sena. Kennedy, o vietoje Speaker of the House McCormack, kuris nebekandidavo, išrinkta Louise Day Hicks, ji ne-

žada bent ne kurį laiką pasitraukti iš City Council pareigų.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS BANKETAS

Tradicinis metinis lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas banketas įvyks lapkričio 14 d. 6 val. v. (šeštadienį) Lietuvių Piliečių d-jos 3-čio aukšto auditorijoje, So. Bostone. Į šį banketą kviečiami visi Bostono ir apylinkių lietuviai, nes tai yra šios mokyklos palaikymui.

Meninės programos dalį šiam banketui atliks tos mokyklos abiturientas Saulius Cibas, ne tik geras mokinis, bet ir daug žadęs pianistas. Kviečiami ne tik tėvai, suaugę, bet ir jaunimas.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

GINA LIETUVOS REIKALUS

Napoleonas Nyerges, lietuvis vedęs amerikietis, išnaudoja visas progas laiškais amerikiečių laikraščių redakcijom ginti Lietuvos reikalus ir atskleisti komunistinės konspiracijos pavojus pačiai Amerikai.

Napoleono laiškaiti dažniausia pasirodo Santa Monica Evening Outlook dienraštyje, nes ir Nyergis gyvena Santa Monicoje gyvena. Komunistinio pavojui atskleisti laišku autorius plačiai išnaudoja priešinkiminių laikotarpių. Kai kada savaitėje pasirodydavo net po pora Nyerges laišku.

Spalio 24 dienraštyje buvo išspausdintas ilgas Nyerges laiškas Turkijon pabėgusių Brazilinkų reikalui. Čia jis, įdomiai išdėstęs lietuvišką įvykį šio Amerikos intereseis, dėsto, kad lietuviai bėgo iš tokios sistemos, kokią Amerikoje siekia įvesti amerikiečių lėktuvų pagrobėjai.

Lietuviškon bendruomenėn įsijungęs ir lietuviškais rūpesčiais gyvenęs Napoleonas Nyerges vertas visų lietuvių padėkos.

Brazilinkų reikalui laiškus keliems laikraščiams parašė ir Alg. Trasikis, buv. Lietuvių Bendruomenės Santa Monicos apylinkės pirmininkas. Jo laiška išties atspausdino Santa Monica Evening Outlook spalio 22, o kiek su trumpintą versiją spalio 30 paskelbė visoje Amerikos įtakingas dienraštis The Christian Science.

JAUNIMO SIMPOZIUMAI

Lietuvių Bendruomenės Santa Monicos apylinkės iniciatyva padaryta bandymų bendruomeniškais pagrindais apjungti lietuvių jaunimą, kad ryškiau išsitrauktų į praktišką lietuvišką veiklą. Šiuo metu organizuojamas aukštesniųjų mokyklų jaunimas. Jau įvyko du jaunimo pasitarimai. Spalio

Robin Quigley paskirta nuo 1971 m. sausio 4 d. laivyno karinių moterų dalinių viršininke.

24 pasitarimui vadovavo L. Valaitienė (doktorantė, Californijos u-to dėstytoja), A. Kašėlionis (jūrų skautų veikėjas) ir A. Sermučnis (skautų veikėjas).

Jaunimo pasikalbėjimai spalio 31 buvo tęsiami L. Valaitienės namuose. Čia jau prieitus nutarimas gruodžio mėnesį Santa Monicoje suorganizuoti plačios apimties simpoziumą lietuviškom ir kitom mokyklinio jaunimo problemom nagrinėti. Pasirinkti net šeši klausimai. Pramatytą diskutuoti visą dieną, o vakare surengti pasilinksminimą.

Organizacinę pradžią šiam judėjimui padarė ir tolimesnę globą teikia Bendruomenės komisija — komp. G. Gudauskienė, mokytoja V. Kevalaitienė ir solistai L. Zaikienė ir K. Dargis.

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINEJIMAS

Lietuvių Veteranų sąjungos "Ramovė" Los Angeles skyrius ir šaulių Daumanto kuopa, lapkričio 22 d. (sekm.) rengia nepriklausomos Lietuvos ginkluotų jėgų atkūrimo 52 metų sukakties minėjimą.

Tas tradicinis paprotys mus įpareigoja atsiminti tuos, kurie mūsų tėvynę atliko didžiausią patarnavimą, atstatant Lietuvos nepriklausomybę.

Minėjimas įvyks šv. Kazimiero parapijos patalpose. 10:30 bažnyčioje pamaldos (suma) už karčius, šaulius, partizanus ir kitus, žuvusius dėl Lietuvos laisvės. 12 val. parapijos salėje — akademija: Lietuvos gen. konsulas LVS "Ramovė" garbės narys dr. J. Bielskis tars žodį. Paskaitą skaitys ramovėnas, rašytojas Norimas - Mironas. Po paskaitos įvyks meninė dalis, kurią išpildys mūsų vietinės stiprios meninės pajėgos. Birutiniškės visus atsilankiusius pavišins kavute. Orga-

nizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis ir visuomenę gausiai dalyvauti.

Valdybos

SENDRAUGIŲ VALDYBA

Los Angeles sendraugių ateitininkų valdyba pasiskirstė pareigomis. Pirmininkas — Jonas Motiejūnas, vicepir. — Antanas Polikaitis, sekr. — Julius Jodelė ir ižd. bei jaunimo reikalams referentas — Julius Raulinaitis.

S. P.

MIRĖ SIBIRO TREMTINĖ — R. GĖTAUTIENĖ

1970 m. spalio 28 d. mirė Rozalija Gėtautienė, mamytė Bronės Gajauskienės, Santa Monicoje, Calif. Rozalija buvo palaidota spalio 31 d. Holy Cross kapi-

nėse, Los Angelyje. R. Akramaitė-Gėtautienė gimė 1881 m. rugpjūčio 26 d. Adakave, Tauragės apskr., Lietuvoje. Ji buvo ištekejusi už ūkininko Jono Gėtauto Kliučių km., Upynos par., Skaudvilės valsčiuje.

1949 m. R. Gėtautienė buvo išvežta į Sibirą. Čia jai teko kaimynystėje gyventi su Jono Skirniaus šeima. 1954 m. Jonui Skirniui susirgus, Rozalija toli bėgo

(Nukelta į 7 psl.)

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE
2615 West 43 St.
Chicago, Ill. 60632
Tel. 254-2233 ar PR 8-5374

RŪTA, INC.
INVESTAVIMO BENDROVĖ
Saugus ir pelningas investavimas.
Garantija: nuosavybės įaktas (Deed of Trust) registruotas investuotojo vardu Calif. Valstybės nuosavybės departamente.
Kreipkitės į RŪTĄ
3002 Santa Monica Blvd.,
Santa Monica, California 90404
TEL.: (213) 393-0615

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?
Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.

Už \$5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubui
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridėdami \$5.00 įstojamąjį mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaida.

Klubas siunčia savo nariams informacijas, apie išleidžiamas knygas

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

66 Years of Safety
SAVE AT
Mutual Federal Savings and Loan

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE PER ANNUM 2 YEAR MATURITY

5 3/4% CERTIFICATES \$7 000.00 or More 1 year Maturity PER ANNUM

5% PASSBOOK ACCOUNT PER ANNUM

Mutual Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel. 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

KELIONES Į LIETUVĄ IR GIMINIŲ ISKVIETIMAS Į AMERIKĄ

American Travel Service Bureau savininkas Vladas Rasčiauskas organizuoja 1971 metais grupines keliones į Lietuvą. Jei rengtės aplankyti savo gimines, patariame nedelsiti ir iš anksto užsiregistruoti, nes vietų skaičius ribotas. Vladas Rasčiauskas pirmasis pradėjo organizuoti keliones ir jau yra nuvežęs daugiau kaip 20 grupių.

Jo vadovaujamas patyręs kelionių biuras gali jums suteikti visas informacijas kelionių reikalui, o taipogi sudaryti išskvietimus giminėms, norintiems pavišėti Amerikoje ar atvažiuoti nuolatiniam apsigyvenimui.

Norime dar priminti, kad Bluras patarnauja visiems, norintiems lėktuvais aplankyti įdomias Amerikos vietas ir bet kurius kitus pasaulio kraštus: padeda išgauti kelionėms reikalingus leidimus ir parūpina vizas.

Dėl informacijų kelionių ar išskvietimo reikalais kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
TELEFONAS — (312) 238-9787

Minneapolis policijos policininkas Jeey Winslow demonstruoja tokius rūbus, kuriuos naudoja bombų ieškotojai. Tokie tryš nauji nuo sprogimų saugą kostiumai gauti policijai. Vieno kaina 590 dol.

Dar vienas lėšų telkimo būdas

J. Paškevičius-Arvydas

Su įvykusių mokyklų atidarymo laikotarpiu, kiekvienais metais savaine išskyla ir tu lituanistinių mokyklų ir iš viso lituanistinio švietimo bei auklėjimo svarbiausioji problema — lėšos. Štai ir š. m. rugsėjo 15 d. „Draugas“ 216 Nr. straipsnyje „Tik viena doleris“, Jonas Jasaitis įvertindamas galvojančią visuomenę prašydamas, tam tikslui, vieno dolerio. Nors čia pat primindamas, kad tas aukų prašymas, tiek jų prašytojams, tiek jas duodantiems yra jau nusibodęs. Reikia pripažinti, kad tai tiesa. Aukų prašymas šiame krašte yra tiek išsiplietęs, kad dažnai net sunku susivokti, kam duoti, kam ne, nes visų prašymai pagrįsti kilniais tikslais. Todėl, ar nebūtų laikas pasvarstyti ir paieškoti kelių ir būdų, kaip tas mums taip gyvybiniui reikalingas mokyklų išlaikymui lėšas kitu būdu sutelkti?

Ačiū Dievui, negalime skustis įvairių lietuviškų organizacijų bei klubų stoka. Kiekviena organizacija, metų bėgyje, suruošia vieną kitą parengimą, ar gegužinę. Užtenka tik dirbtelėti į spaudoje skelbiamus parengimų kalendorius ir pamatysime, kad vargiai ar rasime nors vieną kitą savaitgalį, kuriame nebūtų 2-3, ar daugiau parengimų. Neteko girdėti, kad mišni parengimai toms organizacijoms būtų nuostolingi. Todėl būtų gražu ir patriotiškai, kad tos organizacijos, gauto iš parengimų pelno, tam tikrą nuosimtį paskirtų gyvybiniam lietuviškam švietimo reikalui. Turbūt nedaug pajustų, kuri nors organizacija, gavusi iš suruošto parengimo, sakykim, 100 dol. pelno ir paskyrusi minėtam reikalui 5 ar 10 dol. ir jos biudžetas nuo to nenukentėtų, tik įprasmintų pačios organizacijos egzistenciją. O ir minėtas parengimų lanko ir dolerius sunaš tik tie patys lietuviai, kurie dar jaučiasi esą lietuviais ir, kurių vaikai, ar vaikaičiai lanko lietuviškas mokyklas. Taigi ir parengimų ruošėjų ir juos lankančių tas pats ir svarbiausias tikslas — ne žūt lietuvių. Iš tų parengimų, kurių vien Chicagoje būna šimtai, susidarytų gana solidi suma, kuri, kaip teiktis upelis srovenamas gaivintų, pasinešantį nuvyti lietuvišką medį. Panašiai padėtis yra ir kitose didesnėse bendruomenėse — Detroit, Clevelande, Bostone ir kitur. Tas, žinoma, neišspręs visų šimtų procentų, mūsų mokyklų ir bendrų lietu-

viško auklėjimo problemų, bet tik patengvins ir dalinai atpalaiduos, besirūpinančius švietimo srityje darbuotojus nuo nuolatinio aukų prašėjimo, bei sudarys šiekį tokį pagrindą.

Šį reikalą vykdyti, iniciatyvos turėtų imtis L. B. apylinkių ir apygardų vadovybės, ir tai nedelsiant. Apylinkių ir apygardų vadovybės turėtų užmegsti ryšius su jų ribose esamais lietuviškų or-

ganizacijų vadovais, ir šį taip gyvybiniai svarbų reikalą išdiskutuoti, aptarti ir pradėti vykdyti. Neabejojama, kad atsiras balsų tvirtinančių, kad visos mūsų lietuviškos organizacijos yra sukurtos kilniems patriotiniams tikslams, ir kad jos taip pat dirba kultūrinį ir patriotinį darbą. Tai tiesa. Bet kaip ilgai tos organizacijos gyvuos ir, kaip ilgai jų parengimai bus sėkmingi, jeigu leisime netausti ir nesirūpinsime mūsų priaugančia karta?

Šiandien, kuomet lietuvių tauta kovoja žūtutine kovą dėl savo išlikimo, mes negalime likti tik pasyvūs stebėtojai, bet visom savo jėgom ir visais ištekliais turime į ją įsijungti, nes laikas dirba mūsų nenaudai. Šiandien ne naujiena išgirsti nusiskundimus, kad mūsų jaunimas greitai nutautėja. Reik pripažinti, kad šis nusiskundimas nėra be pagrindo. Štai, kad ir ateities šviesus elitas — mūsų Studentų s-ga, kadaise gražiai pasireiškusi savo darbais, — šiaandien vos tik vegetuoja. Panašus nutautėjimo procesas vyksta ir daugelyje priaugančios moksleivių, todėl, kol dar nėra pervažu, turime sukrusti.

Reikia manyti, kad tiek L. B. apylinkių ir apygardų valdybos, tiek visų lietuviškų organizacijų vadovybės supras, šio lietuvių tautai gyvybinio reikalo svarbą ir, bendru susitarimu jį įgyvendins.

TREJOS DEVYNERIOS

Esame išimtinai šių nuostabių gydomųjų žolių platintojai. \$3.00 ir persiuntimas 75 ct. Siunčiame ir C.O.D. Mūsų vaistinėje gaunama: sėmenys, Apyniai, Kadugiai uogos, Ramunėliai, Kačvuogės, valerijono šaknys ir daugybė kitų gyd. žolių

J. & J. PHARMACY

2557 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629

TELEF. — PROspect 6 - 4363

SKIP'S Self Service LIQUOR STORES

1) 5515 SOUTH DAMEN AVENUE

Phone WA 5-8202

2) 5996 SOUTH ARCHER AVENUE

Phone 735 - 2345

SCOTCH WHISKEY — Nationally

Advertised Brand Fifth — \$4.49

OLD MILWAUKEE BEER . . . 6 cans — 98 ct.

POPULAR BRAND STRAIGHT

BOURBON, 86 Proof Fifth — \$2.79

WHITE CROWN ALCOHOL 190 proof, Fifth \$5.29

CANADIAN WHISKEY 1 Fifth — \$3.49

3 Fifths \$10.00

GERMAN BRANDY Fifth — \$3.98

IMPORTED SCOTCH . . ½ gal. \$7.29; 5th \$2.98

FRENCH CHAMPAGNE Fifth — \$3.98

3 for \$11.00

KATALIKYBĖ DRAMBLIO KAULO KRASTE

Popiežius Paulius VI, minint 75-ąsias metines nuo Kristaus mokslo skelbimo pradžios Drambliakaulio Krante Afrikoje, krašto vyskupams ir tikintiesiems pasiuntė specialų sveikinimo raštą. Dabartiniu metu Drambliakaulio Krante jau veikia 7 katalikų vyskupijos ir katalikų skaičius nuolat didėja. Drambliakaulio Kranto vyriausybė šiomis dienomis užmezgė diplomatinis santykius su Vatikanu, paskirdama savo ambasadorių. Taip pat krašto prezidentas ir vyriausybės nariai dalyvavo sukausties minėjimo iškilmėse bei padėkos pamaldose.

ganizacijų vadovais, ir šį taip gyvybiniai svarbų reikalą išdiskutuoti, aptarti ir pradėti vykdyti.

Neabejojama, kad atsiras balsų tvirtinančių, kad visos mūsų lietuviškos organizacijos yra sukurtos kilniems patriotiniams tikslams, ir kad jos taip pat dirba kultūrinį ir patriotinį darbą. Tai tiesa. Bet kaip ilgai tos organizacijos gyvuos ir, kaip ilgai jų parengimai bus sėkmingi, jeigu leisime netausti ir nesirūpinsime mūsų priaugančia karta?

Šiandien, kuomet lietuvių tauta kovoja žūtutine kovą dėl savo išlikimo, mes negalime likti tik pasyvūs stebėtojai, bet visom savo jėgom ir visais ištekliais turime į ją įsijungti, nes laikas dirba mūsų nenaudai. Šiandien ne naujiena išgirsti nusiskundimus, kad mūsų jaunimas greitai nutautėja. Reik pripažinti, kad šis nusiskundimas nėra be pagrindo. Štai, kad ir ateities šviesus elitas — mūsų Studentų s-ga, kadaise gražiai pasireiškusi savo darbais, — šiaandien vos tik vegetuoja. Panašus nutautėjimo procesas vyksta ir daugelyje priaugančios moksleivių, todėl, kol dar nėra pervažu, turime sukrusti.

Reikia manyti, kad tiek L. B. apylinkių ir apygardų valdybos, tiek visų lietuviškų organizacijų vadovybės supras, šio lietuvių tautai gyvybinio reikalo svarbą ir, bendru susitarimu jį įgyvendins.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus. Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius rinas, nutekamuosius vamzdžius. Darome iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apsidraus. Visas darbas garantuotas.

Tel. — LA 1 - 6047

Apskaičiavimai nemokamai. Skambinkite bet kurio laiku

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street. Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikimas.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353. Savininkas Juozas (Joe) Juosaitis

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 60th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. WA 5-2787

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

APDRAUDŲ AGENTŪSA

Namų, Gyvybės, sveikatos, biznio, automobilų.

Patogios išmokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsinimai.

Krautuvė Marquette Parke. Pardavimas ir taisymas.

MIGLINAS

2346 W. 69th St. — tel. 776-1489

Namų tel. — PR 6-1063

CONTRACTORS

Heating Contractor. Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Taisau ir leidimus dirbti mūste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Telefonas VI 7-3447

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 60th Street

Tel. HE 4-7483

DEMESIO

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET. Telef. — CA 5-7252

RIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ?

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoje gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo" spaustuve išleidi daugiausiai knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visų leidėjų platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.

Tuoju rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą".

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

65 ir California — mūr. 4 butai — 2 po 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Geros pajamos. \$52,000.

Mūr. biznio namas. Kepykla su visais įrengimais ir 2 butai. Tik \$22,000.

62 ir Rockwell — Mūro 2 butai, 7 ir 6 kamb. Gazo šildymas. Garažas. \$31,500.

Prie Maria H. S. Mūr. 2 butai po 4 ½ kamb. 12 metų. \$32,500.

VAINA REALTY

Tel. RE 7-9515

LAIME BŪTI SAVININKU

Puošnus 4 butų mūras Brighton pko. rinktinėje vietoj. Čia yra viskas ko nori geras pirkėjas.

Pilatus lotas Marquette pko centrinėje gatvėje. Kaina — susitarim.

Gazo šild. Pilatus lotas, mūr. garažas. \$29,500.

4 butų ant kampo mūr. Sausas, svarus, iš gerų rankų. Marquette pko. \$44,000.

2-ju butų. 14 metų modern. mūr. 3-ju auto. mūr. garažas. Marquette pko. \$36,000.

9 kamb. mūr. gražus kaip naujas. Geros pajamos. Arti mūsų \$19,500.

Pajamų mūras. Svarus ir gražus 2 butai — 5 ir 3 kamb. Garažas. Arti 71 ir California. Kaina tinka — \$25,000.

2-ju butų. 18 metų mūras. Ažuolo medis, modernios kabinėtų virtuvės ir keramikos vonios. 2 šildymai. Garažas. Arti mūsų, naujame Marquette parke. \$37,800.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washenaw Av., RE 7-7200

Restoranas — valgykla, 2-ju aukštų namas. Moderniški ir nauji įrengimai. Juri vieta. Labai geras biznis. Lengva aptarnauti.

3 butai ir biznio patalpa, rinktinės vieta. Marquette pko. \$48,000.

11 butų mūr. 10 metų. 60 p. skylių. Geros pajamos. Gera vieta.

Insurance — Income Tax Notary Public

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd St., CL 4-2390

1 ½ aukšto, 15 metų mūr. 2 butai — 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. (2 mieg.). Prie 71 ir California. Atskira gazo šiluma. 2 auto garažas. Pajamos — duoklet pasilūpym.

11 butų. 10 metų mūr. namas. Marquette pko. \$20,000 metinių pajamų. \$136,500. Savininkas duos 7% paskolą.

5 kamb. mūr. bungalow prie 71 ir Rockwell. \$19,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS, IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. — 925-6015

PARDAVIMAS — VALDYMAS NAMŲ PIRKIMAS —

Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Tvarkingas, teisingas ir greitai patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir lūdimų vertimai. Tvarkomi Income Tax ir atliekami kiti patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

DEMESIO

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarus, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikais kreipkitės į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass, Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

DEMESIO

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET. Telef. — CA 5-7252

RIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PARDAVIMUI

Parduodamas Cold Spot šaldytuvai (11 bub. p.); Simmons Beauty Rest spyruoklės ir matracas; "cement mixer". Skambinti vakarais ir šeštadieniais — 927-3591

DEMESIO

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

DAŽYMAS

Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Valau kilimus ir baldus. Pilna aprauda

J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Licensed by VNEŠPOŠTŲTOŲ 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas, motokicliai, šaldytuvai, maistas, doleriniai certifikatai ir AUTOMOBILIAI

E. Žukauskas

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas — Ivaizdų atstumų —

823 WEST 34th PLACE

Telef. — FRONTier 6-1882

ISIGYKITE DABAR!

DE PROFUNDIS

Kantata

Muzika Vlado Jakubėno, žodžiai Bernardo Bradžionio. Gaidos mišiam chorui su fortepiono ar vargonų pritarimu. Kurįs išleistas Stasio Salkausko 25 metų mirties sukaktčiai paminėti. Kaina \$1.00

gaunama DRAUGE. Illinois gyven tojai prašomi pridėti 5 proc. mo Resčiams.

DEMESIO

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

J. LIEPONIS

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmdieniais uždaryta.

DEMESIO

Yra posakis "kiekvienas medalis turi dvi puses", kuris puikiai nusako, kaip skirtingai gali tas pats dalykas atrodyti.

Geriausiai pažinti mūsų tautos gyvenimą ar atgaivinti jos praeitį, galim perskaityti vieną, bet kelias įvairių asmenų prisiminimų knygas, kurių kiekvienoje rasim ką nors naujo, kitaip supasto, ar matyto.

GYVENIMO VINGIAI, dr. P. Karvelienė, 1 dal. autobiografiniai atsiminimai 3.50

KETURI GANYTOJAI, M. Vaitkus atsiminimai apie ark. J. Matulevičių, ark. P. Kavalių, ark. J. Skvirecką ir vysk. P. Būčį 2.00

MANO ATSIMINIMAI, dr. V. Tumėnienė gyvenimas ir darbai 2.50

MISTINIAME SODE, M. Vaitkus atsiminimai 3.00

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žukas žmogaus ir kario atsiminimai 5.00

DEMESIO

Ką tik išėjo iš spaudos

BALIO SRUOGOS "RADVILA PERKONAS" (Antroji laida)

Muzikalinė drama, vaizduojanti Radvilų ir Katkų (Chodkevičių) santykius ir tarpusavio kovas 17 a. pradžioje. Dėl patriotinio ir aiškiai antirusiško turinio šis veiklas netilpo Balio Sruogos raštuose, išleistuose Lietuvoje. Išleido Terra,

PANAİKINTA ŠV. MYKOLO PARAPIJA

Šv. Mykolo parapijoje, Chicago šiaurėje, paskutinios šv. Mišios buvo atlaikytos lapkričio 1 d. Po šv. Mišių buvo paskaitytas Chicagos arkidiešijos dekretas, kuriuo paskelbtas parapijos uždarymas. Toms šv. Mišioms buvo susirinkę 45 senieji parapičiai.

Kun. Valančius atsistatydino. Paskutinieji gyvenimo metai šioj parapijoje prasidėjo šiuo metų birželio mėnesį, kai kun. Anastazas Valančius dėl sveikatos turėjo pasitraukti iš pareigų ir vėliau gavo leidimą išeiti į pensiją.

Kai kun. Valančius atsigulė ligoninė, kun. Frank Cantieri, švč. M. Marijos Apsireiškimo parapijos (bažnyčia yra kitoj pusėj gatvės nuo šv. Mykolo parapijos) klebonas perėmė šios parapijos reikalus tvarkymą. Kun. Cantieri parūpino, kad lietuviškos šv. Mišios parapijoje būtų kas sekmadienį iki paskutinių šv. Mišių lapkričio 1 d. Tos paskutinės šv. Mišios buvo atlaikytos visų buvusių mirusių parapičių intencija, juos prisimenant.

Kadangi šv. Mykolo parapijos pastatas yra tokioj blogoj padėty ir artinasi žiemos laikas, buvo nutarta šiuo laiku paskelbti uždarymą. Kun. Cantieri aiškina, kad būtinai reikia naujo šildymo aparato, stogas prakiuręs, o klebonijoje reikalingi kiti pataisymai.

Los Angeles, Calif.

(Atkelta iš 5 pusl.)

per Sibiro miškus, surado kunigą ir jį parvedė suteikti Jonui Skirniui paskutinį patepimą. Ir už keilių dienų jį J. Skirnių palaidojo.

1956 m. ji po septynių metų sunkaus darbo Sibire, grįžo Lietuvon, kur nerado nei pastogės, nei pensijos, nei darbo. Jos dukra Bronė Gajauskienė, gyvendama Los Angeles stengėsi ją persistiegti Amerikon. Ji sužinojusi, kad San Francisco meras vyksta į Meksiką, jam rašo ir malda, kad jis paprašytų Chruščiovo leisti jos senutei mamytę atvykti pas dukterį. 1960 m. ji buvo išleista ir atvyko į Los Angeles.

Laidotuvių apeigos vyko šv. Kazimiero bažnyčioje. Per rožančių kun. dr. A. Olšauskas pasakė pamokslą, o kapinėse žodį tarė A. Skirius ir giminių vardu visus dalyvius pakvietė pietų, į Gajauskų butą.

S. K.

JAUNIŲ IR JAUNUCIŲ SUSIRINKIMAS

Los Angeles jaunieji ir jaunučiai atiteitninkai renkas susirinkimui lapkričio 15 d., sekmadienį 1 — 3:30 val. p. p. Palubinskų namuose 6682 Healey Ave., Garden Grove, telefonas 894-2651. Ši kartą į susirinkimą atvažiuoti ypač patogų Orange County gyvenantiems nariams. Programoje — užkandžiai iš toliau atvažiuojantiems, pokalbiai vyresniems, pasakos jaunesniems, žaidimai, darbeliai ir išvyka į vaikų labai mėgiamą Atlantis parką su daugybe žaislų. Vyresniems — organizuotas sportas.

Kviečiami lietuviskai kalbantys vaikai nuo 6 metų.

S. P.

Klebonas siūlė kopyčią

Kadangi artinasi žiema ir šv. Mykolo bažnyčios būklė yra tokia varginga, tai kun. Cantieri pasiūlė, kad senieji parapičiai rinktųsi į turimą mažą kopyčią, kur būtų galima laikyti lietuviškas pamaldas kas savaitę, bet sakoma, kad parapičiai nepareišė noro ten rinktis.

Parapijos dokumentai bus laikomi švč. M. Marijos Apsireiškimo parapijos klebonijoje, 1650 N. Paulina St., Chicago, Ill. 60622, tel. 384-3140.

Reikia pažymėti taip pat faktą, kad tėvai marijonai šv. Mykolo parapijai vadovavo nuo 1913 iki 1920 metų. Ten pirmieji marijonai — kunigai ir broliai — pastoviai gyveno ir darbuos, kol perėmė Aušros Vartų parapiją ir perėmė dienraščio Draugo redagavimą ir įsisteigė spaustuve. Tačiau ir spaudos darbai prasidėjo, tėvams marijonams dar būnant šv. Mykolo parapijoje, kur buvo leidžiami pirmieji numeriai "Tikybės ir Doros" laikraščio. Spaustuve buvo parapijos rūsy.

Tai taip baigiasi gyvavimas dar vienos lietuviškos parapijos, kuri niekad nebuvo didelė narių skaičiumi, bet visvien buvo šiaurėje Chicagos dalyje gyvenančių lietuvių centras. Dabar šią apylinkę užėmė didieji fabrikai, o tie pasikeitimai privertė buvusius parapičius išsikelti į ramesnes apylinkes.

KARD. SLIPYJ AUSTRIJOJE

Austrijos katalikų spaudos agentūra Kathpress praneša, kad ukrainiečių vyriausio dvasinio vadovo kardinolo Slipij apsilankymas Vienoje paliko neišdildomą įspūdį. Aplankęs Austrijoje gyvenančius ukrainiečių katalikus, kardinolas Slipij buvo priimtas Austrijos respublikos prezidento Jonas ir kancelrio Kreiskio bei turėjo įvairius susitikimus su aukštaisiais Austrijos katalikų Bažnyčios atstovais. Šv. Stepono katedroje Vienoje kardinolas Slipij aukojė šventąsias Mišias rytų katalikų apeigomis, kuriose dalyvavo Vienos arkiv. kard. Koenig, Vatikano nuncijus arkiv. Rossi ir daugiau kaip 5,000 tikinčiųjų. Ta proga pasakyta me pamoksle kardinolas Slipij ypatingai iškėlė kard. Koenig ir Vienos katalikų Bažnyčios reikšmę visų krikščioniškųjų Bažnyčių vienybei įgyvendinti. Taip pat kard. Slipij savo žodyje palietė ir dabartinę Ukrainos katalikų Bažnyčios padėtį. Šiuo metu laisvajame pasaulyje gyvena daugiau negu du milijonai ukrainiečių katalikų, vadovaujamų dvidešimties vyskupų. Paskutiniaisiais metais kardinolas Slipij aplankė didžiąsias ukrainiečių katalikų bendruomenes Anglijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Vakarų Vokietijoje bei JAV-se ir kituose kraštuose.

— Popležius Paulius VI šiomis dienomis paskyrė naują pronauciją Tautinei Kinijai monsinjorą Edvardą Cassidy,

Debbie Urban, 15 m., gyvenanti San Antonio, Texas, dėl smegenų sužalojimo negali valdyti nei rankų, nei kojų, bet valdo, nors ir ne pilnai, galvos judesius. Ji turi elektrinę rašomąją mašinėlę ir lengvais judesiais galvos, priekios pritvirtintas ilgą virbalas, gali mašinėlę rašyti, atsakydama į laiškus, kurių ji gauna iš viso pasaulio. Paštyti mašinėlę puslapij jai trunka apie tris valandas.

SESELIŲ RĖMĖJŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Neringoje, Vermonte, spalio 4 d. šv. Pranciškaus šventėje, susirinko apie dvidešimtį valdybės narių.

Šv. Mišias aukojė prel. Pr. Juras. Pamoksle jis palygino šiuos susijungusiuosius kalnuose Vermonte su šv. Pranciškaus išvykimu į Alverno kalnus. Žmogaus dvasinė gyvybė yra tik vienybėje su Dievu. Mūsų seselės stipriai jausdamos gyvąją dvasią, dirba milžiniškus darbus religinėje, auklėjimo bei tautinėje srityse. Po pamaldų seselės pavaišino, kaip ir visuomet, skaniais pietumis.

Centro valdybos pirm. V. Vaitkus, atidarydamas posėdį, sveikino varduvininką Pr. Jurą, dėkodamas už jo stambų įnašą tautinėje, kultūrinėje srityje. Susirinkusieji sugiedojo solenizantui "Ilgiausių metų". Apie vykusias stovyklas ir statybas Neringoje pranešė S. M. Paulė. Šią vasarą, 9 savaitių laikotarpyje, įvyko 4-rios stovyklos. Bendras skaičius siekia 400 asmenų. Statyba dėl lietingo pavasario, dėl naujų Vermonto valstijos reikalavimų ir ilgiau užtruko ir daugiau kainavo. Visa statyba kainavo 110,000, iš kurių virtuvė — 10,000 dol. Pašatyti nauji, ar pertvarkyti senesnieji stovyklautų namukai, — juose įrengtos prašyktos. Pastatyti ir įrengti skalbyklų ir dujų nameliai. Tuo tarpu atsakyta nuo sumanymo statyti tėvams — svečiams paviljoną, naujo ligonbučio. Ateinančiais metais labai reikalinga pastatyti erdvesnę valgyklą, kurią būtų galima panaudoti kaip salę.

S. M. Augusta rūpinosi Matulaičio namais. Ji savo apyskaitoje pranešė, kad Vėla Maria gyvena pajėgesnieji seneliai; 19 lietuvių ir 4 ne lietuviai. Matulaičio namuose yra 90 senelių, iš kurių trys ketvirtadaliai lietuvių. Connecticut vastijos valdžia prideda skirtumą išlaidų tiems seneliams, kurie ekonomiškai nėra pajėgūs, todėl ir reikalauja, kad seselės priimtų ir vietinius senelius. Connecticut valstija nesuinteresuota mokėti iš kitų valstijų atvykusius žmonėms. Todėl seselės ir prašo, Matulaičio namais suinteresuotuosius, atvykti kol jie dar yra pajėgesni, tvirtesni apsigyveninti.

muo Vėla Maria, iš kurios jau būtų lengviau perėti į Matulaičio namus. Tokiu būdu būtų išvengiama sunkumų su Conn. valstijos formalumais. Seselės iš savo gyventojų ima tik tiek, kiek valdžia moka neturtingiesiems. Kadangi pačios seselės algų negauna, tai iš Matulaičio namų pajamų apmoka nuosimčius ir dalį kapitalo — paskolos. Ketvirtosios sparno įrengimas kainuotų 176,000 dol. Šią sumą tikimasi surinkti iš parengimų, testamentų, aukų pavieniais kambariams įrengti.

S. M. Palmyra pabrėžė, kad seselės be pasauliečių pagalbos negalėtų atlikti visų tų darbų, duoti lietuvių visuomenei tiek, kiek duoda. Praėjusią vasarą Putname vasaros apie 100 asmenų. Bendrąbutyje gyvenančios mergaitės gauna religinį bei tautinį auklėjimą. Be to, visos abiturientės neturi kokių

Ką tik išėjo iš spaudos

HERMANNO SUDERMANNO

novelių rinkinys

Lietuvių apysakos

Pirmoji šio rinkinio novelė: "Keliuonė ir Tilžė" yra mums įdomi ne tik savo lietuvišku kolo-ritu, bet kartu yra vienas labiausiai intriguojančių pasakojimų literatūroje.

"Lietuvių apysakas" išvertė V. Volertas, knygai aplanką padarė Marija Ambrozaitienė. Lietuvių apysakų kaina yra \$3.00. Knyga gaunama DRAUGO ir pas platintojus.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY

6440 S. Pulaski Road. Chicago, Ill. 60629

ČESLOVAS VITKAUSKAS District Manager Tel.: 585-0242; 585-0243

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 ir GR 8-4339

GELES

Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms G U Z A U S K Ų Beverly Hills Gėlinyčia 2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge".

DRAUGAS, trečiadienis, 1970 m. lapkričio m. 11 d.

7

tik lankyti jų ruošiamas dail. Galdiko parodas, bet ir įsigyti jo paveikslų, — ir gerą kūrinių turėsim, ir seses tuo paremsime. Nors šių metų metinė susiartinimo šventė — gegužinė praėjo su dideliu pasisekimu, tačiau pelno žvilgsniu tai yra tik lašas jūroje, todėl visi nuosirdžiai kveičiami ir toliau seselių didelių darbų remti.

Motinė M. Aloyza, sveikindama prel. Jurą vardinių proga, padėjo už nuolatine jo globa per 30 metų, bei paramą kongregacijai, kuri nežūrint pašaukimų trūkumo, vis dėl to pasilieka vien lietuviška. Seselės eina bendrą gėrį nešdamos visiems, ir susilaukia nuosirdžių rėmėjų iš visuomenės pusės.

Neringa, nors įsikūrė WASP

apylinkėje, jau įsigijo daug palankumo iš apylinkės gyventojų. Tai didelis indėlis lietuvių kultūros ir vardo kėlimui prie pagrindinio tikslo — savojo jaunimo auklėjimo.

Prei. Pr. Juras savo žodyje pasisakė seses remsiąs tik todėl, kad jos eina į minią: mažus ruošdamos į gyvenimą, suaugusius stiprindamos jų kely, senelius ruošdamos sutikti Kūrėją. Vienas iš jų uždavinių yra įamžinti, skleisti lietuvišką kultūrą. Visi esame kviečiami rengti prieauglį, kuris užimtų seselių vietą, pasiūvesdamos Kristaus vynuogyną. Būklime visi vienos minties, vienos širdies ir vieno veikimo ne tik Dievo garbei, bet ir Lietuvai Tėvynei.

K. Valušienė

A. + A. BARBORA SEIBUTIS LUKPETRYTE

Mirė lapkr. 10 d., 1970, 8:05 val. ryto. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Biržų apskr. Pumpėnų parapijos. Amerikoje išgyveno 56 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, dukterė Elvira Downs, žentas John, sūnus advokatas Alphonsus, marti Sylvia, 5 anūkai, brolis Juozapas Lukpetris su šeima, gyv. Muskegon, Michigan, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį Antano M. Phillips kopl. 3307 S. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 13 d. iš kopl. 8:30 val. ryto bus atlydėta į šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero liet. kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, dukterė, sūnus, marti, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID La dotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Kopyčios 4330 South California Avenue Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852 4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS —

TRYs MODERNIOS KOPYČIOS; 2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6 1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LEONARDAS BUKAUSKAS ir SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NAUJOJI KOPYČIA ŽINOMA KOPYČIA De Young-Vroegh Funeral Home Leonard Funeral Home 649 East 162nd Street 10821 So. Michigan Avenue South Holland, Illinois Chicago, Illinois

Irgi parūpiname šermentų kambarius kitose Chicagos dalyse, bei kitose priemiesčiuose. Patarnavimas dieną arba naktį. Šaukite telefonu COmmodore 4-2228

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ) 2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213 2314 W. 23rd Place Tel. Virginia 7-6672 POVILAS J. RIDIKAS 3354 So. Halsted Street Tel. YArds 7-9111 JURGIS F. RUDMIN 3319 S. Lituania Ave. Tel. YA 7-1138-1139 VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill., Tel. OL 2-1003

APLINK MUS

× **Alto metinis suvažiavimas** įvyks lapkričio 14-15 dienomis Bismark viešbuty, 171 W. Randolph St. Chicago lietuvių tarybos nariai prašomi dalyvauti.

× **Amerikos - Lietuvių inžinierių ir architektų** sąjungos Chicago skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks lapkričio 13 d. (penktadienį) Sharkos East restorane, 79th & Western Ave., 8:00 val. vakare. Programoje inž. L. Šilkaitis duos paskaitą apie šių dienų modernią telefoną ir jo veikimą. Programa bus pajavinta su skaidrėmis, brėžiniais ir eksponatais. Nariai, būsimieji nariai ir svečiai bei ponios nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

× **Lietuvos vyčių organizacijos** Vidurio rajono vadovybė atsiuntė "Draugo" vadovybei malonų laišką, kuriame šiltai žodžiais įvertino mūsų dienraščio spaudos darbą ir jo pastangas padėti Vyčių organizacijai. Savo laišką vyčiai palydėjo ir 25 dolerių auką. Vyčių rajono vadovybė sudaro: prezidentas Vincent Ed. Pavis, sekr. Stella F. Pavis, išd. Stella Sankal. Esame Lietuvos vyčiams už paramą dėkingi.

× **Chicago skautininkų** "Ramovė" ruošia linksma vakarą lapkričio 14 d., 7 val., Cardinal Muendelein salėje, 2306 W. 69th St. Veiks gėrimų bei užkandžių bufetas, šokiama groso muzika. Pelnas skiriamas "Skautų Aidui" paremti ir visuomenę kviečiama atsilankyti. Įėjimo kaina 2 dol. (pr.)

× **Ieškomas Vacys Kunevičius**, gyv. Brighton pko. apyl. Prašo skubiai atsiliepti T. Rymanas, tel. HE 6-0037 arba PR 8-2434. (sk.)

× **Chicago Lietuvių Golfo klubas** rengia tradicinį metinį balių - banketą. Lietuvos žurnalui paremti. Banketas įvyks lapkričio 21 d., šeštadienį, Holiday Inn svetainėje: 4410 W. 95th St., Oak Lawn. Pradžią 6:45 val. vak. su cocktais ir vakariene. Meninę programą dalį išpildys mūsų iškili dainininkai: solistė Danutė Stanikaitytė ir solistas Stasys Baras. Akomponuoja Alvydas Vasaitis. Lietuvos žurnalo parėmimui yra paskirtos dovanos laimingiesiems:

1. Spalvota televizija,
2. Encyclopedia Lituanica (4 tomai),
3. Dail. Zitos Sodeikienės paveikslas.

Šokiama groso Alfonso Markausko orkestras. Įėjimas — \$12.50 asmeniui. Užsisakykite stalukus iš anksto. Bilietus galima gauti dienos metu skambinant tel. 922-6684; vakare — 778-6723. Bilietai gaunami ir Marginiuose. Malonioji visuomenė ir golfo entuziastai kviečiami atsilankyti ir praleisti nuotaikingą vakarą. Rengėjai (pr.)

× **L. S. T. Korp! Neo-Lituanios** metinė šventė įvyks 1970 lapkričio 14 d., 7:30 v. v., Jaunimo Centro salėje, 5620 S. Claremont Ave. Apie Jūsų dalyvavimą prašome skambinti M. Šimkui, tel. CL 4-7450. (pr.)

× **Ažuolo Stelmoko orkestras** didina savo orkestrantų sąstatą ir ieško gero gitaristo (21 iki 28 m. amž.). Skambint po 5 v. v. FR 6-4219 (sk.)

× **Gintaro žiedai** ir kt. gintariniai papuošalai moterims ir vyrams — dideliu pasirinkimu Terroje, 3237 W. 63 St., Chicago, Ill. (sk.)

× **Gausios skaitytojų aukos** lengvina dienraščio leidimo darbą. "Draugo" aukomis parėmė: po 3 dol. — L. Rupeika, Uršulė Zinkus; 2 dol. — M. Trumpauskienė; po 1 dol. — Aleksandra Šukys, V. Kankalis. Dėkojame.

× **Filisterių skautų** sąjungos Chicago skyriaus narių susirinkimas šaukiamas lapkr. 13 d., penktadienį, 7 val. vak. Sharkos restorano patalpose, 79 ir Western gatvių kampas. Pašnekesį apie vasaros keliones praves ir skaidrėmis pademonstruos fil. Br. Juodelis. Visi kviečiami dalyvauti.

× **Dr. Stasys Žmuidzinis**, 2840 W. 83rd St., Chicago, Ill., specialiu laišku mums išreiškė padėką už tvarkingą dienraščio siuntinėjimą. Atnaujindamas prenumeratą, jis pridėjo 10 dol. auką spaudai paremti. Labai ačiū.

× **Korp. "GAJA" mirusiųjų** korporantų prisiminimas bendra malda bei šv. Mišių auka įvyks š. m. lapkričio mėn. 15 d. 10 val. ryto T. T. Marijonų vienuolyno koplyčioje 6336 So. Kilbourn Ave. (prie DRAUGO) Chicagoje. Po pamaldų susirinkimas ir pusryčiai. T. T. Marijonų vienuolyno svetainėje. Kolegas korporantus ir jų šeimas kviečiame dalyvauti.

Korp. "GAJA" Valdyba (pr.)

× **LDK Birutės dr. C. Chicago** sk. lapkričio 21 d. 8 v. v. Jaunimo Centre rengia tradicinį koncertą — balių. Meninę programą J. Puodžiūno baletu studija ir solistai Violeta Karosaitė, Janina Kolytė, Simas Velbasiš ir Jaunutis Puodžiūnas išpildys lietuvišką baletą "Pasimatymas". Šokiama groso žavus Ažuolo Stelmoko orkestras. Veiks birutininkių suaukotas bufetas. Visuomenę maloniai kviečiama atsilankyti. Staliukus prašome rezervuoti išanksto telf.: 925-0927 arba RE 5-5118. (pr.)

× **Solistė Prudencija Bičkienė**, akompanuojant prof. Vladui Jakubėnui, išpildys programą Vliko seimo bankete, kuris įvyks š. m. gruodžio 5 d. Bismarko viešbučio Walnut salėje. Kvietimai gaunami pas Faustą Mackevičienę, Birutę Skorubskienę, Balį Vitkų ir Marginiuose. (pr.)

× **Nebėra vakamo stočių** derintuvo gerosios Sylvania spalvotos TV aparaturose. Gra-dinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× **Šakių Apskr. Klubas** rengia derliaus šventės vakariene, lapkričio 21 d., Marquette Hall salėje, 6908 So. Western Ave., Chicagoje, pradžią 7 val. vak. Šalta ir šilta vakariene. Įėjimas su vakariene 5 dol. asmeniui. Kviečiame narius ir svečius dalyvauti. Šokiama groso A. Ramonio orkestras. Rezervacijoms skambinti A. Didžbaliui WA 5-5854 arba A. Ramonienei PR 6-8688.

Komisija ir Valdyba (pr.)

Naujai išrinktoji LVS "Ramovė" centro valdyba Chicagoje. Sėdi iš kairės: J. Tapulionis, prof. S. Dimantas, K. Dabulevičius ir J. Švedas. Stovi — V. Diminskis ir E. Vengianskas. Trūksta J. Gažučio ir K. Oželio. Nuotr. E. Vengiansko

× **Lietuvos ūkininkas** svečiams rodydavo savo gyvulius, amerikietis darbininkas rodo savąjį automobilį, o lietuvis inteligentas didžiuojasi sava lietuvišką knygų biblioteka. Jos papildymui naujų knygų kreipkitės į "Draugo" administraciją, kurioje galima gauti tik ką išėjusias knygas: Č. Grincevičiaus romaną "Geroji Vasara", O. Nendres romaną "Antroji Banga", H. Suedermanno novelės "Lietuviškos Apsakos" ir daugelį kitų.

× **Švč. P. M. Gimimo** parap. Tėvų klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 12 d. 7 val. vak., parapijos salėje. Po susirinkimo, detektyvas Charles Kerrins skaitys paskaitą apie narkotikus ir jų pavojus. Paskaita prasidės 8 val. ir tėvai ir motinos yra kviečiami dalyvauti.

× **Akademikų skaučių draugovės** kandidatų sueiga įvyks šį sekmadienį lapkričio 15 d. 3 val. po pietų 5747 S. Campbell Ave. Visas kandidatus ir susidomėjusias mergaites raginame dalyvauti.

Su dmesiu klausomės mums gerai pažstamų lietuviškų dainų melodijų, akordeonu grojančių mūsų tautiečių Charles Daubara. Daubaras — philadelphiškis, pažstamas ne tik iš puikiai įgrotų plokštelių, bet kartais jis matomas ir didesnių parengimų scenoje. Prieš rinkimus suruo tame tautų festivalyje, tūkstantinės dalyvių minios jis buvo sutiktas audringu plojimu. Ten girdėjome "Vai žiba žiburėlis", "Siuntė mane motinėle" ir klumpakojų Festivalį ruošė GOP tautybių padalinys Philadelphiaje. Nuotr. K. Čikoto

"BALTYJŲ TĖVŲ" DRAUGIJA

Pasaulinės misijų dienos programa paskelbtas duomenimis viena iš didžiųjų Afrikos misijonierių kongregacijų, vadinama "Baltųjų tėvų" draugija, šiuo metu turi 3.613 narių kunigų. Dauguma jų, t. y. 70 procentų dirba 66-se Afrikos vyskupijose. Kartu su jais šiose vyskupijose dirba dar 1.513 afrikiečių kunigų. Šioms vyskupijoms vadovauja du kardinolai ir 33 afrikiečiai vyskupai. Be to sielovado darbe padeda 2.100 afrikiečių ir 2.000 baltųjų seserų vienuolių ir 15.000 afrikiečių katekizmo mokytojų. Iš viso šiose vyskupijose gyvena apie 50 milijonų gyventojų, iš kurių 6 ir pusė milijono yra katalikai.

TRYŠ SKATIKAI

Atpasakojimas

Vieną kartą buvo senas karalius, kuris turėjo žilą barzdą. Kartą jis su ponais ėjo per mišką. Karalius pamatė kelis pinigus ir pasilenkė pakelti. Ponai matydami sakė: "Žiūrėk, toks senas karalius ir dar lenkiasi pakelti tuos pinigus". Ne daug pinigų buvo, tik trys skatikai. Karalius juos išdėjo į kišenę.

Parėjęs namo, jis tarė virėjui: "Kai šiandien virsi valgi, nedėk druskos".

Kai visi pradėjo valgyti, valgiai buvo neskanūs. Tada karalius paėmė žirkles ir iškirpo tris žilus plaukus iš savo barzdos. Paaukė tarną ir sakė: "Paimk šiuos plaukus ir nueik į krautuvę nupirkti druskos. Pasakyk, kad šie plaukai yra iš karaliaus barzdos".

Išėjo tarnas druskos pirkti. Bet kur tik ėjo, niekas nedavė druskos už tuos tris plaukus. Grižęs pas karalių sakė, kad jam nesisekė. Tada karalius davė tarnui tuos tris skatikus, kuriuos jis rado miške. Liepė už juos nupirkti druskos.

Tuojuo tarnas parėjo su druska. Jos buvo tiek daug, kad užteko ir kitam kartui.

Onytė Avižaitė,
Dariaus-Girėno lit. m-los
VIII sk. mok.

P A D Ė K A

Viena ponis atsiuntė Tėvynės Žvaigždutei 20 dol. Visų bendradarbių vardu nuosirdus ačiū. Jie bus sunaudoti konkursams.

Redaktorius

Vienišas
Laima Pauliukonytė, 14 m.

VELINĖS

Lapkričio antrąją, vėlinių dieną, mes prisimename mūsų mirusiuosius.

Seniau žmonės Lietuvoje tikėjo, kad Visų šventųjų naktį vėlės galėdavo grįžti iš skaityklos namo.

Visų šventųjų šventėje ir Vėlinių dieną žmonės neleidavo gyvulių į lauką, kad vėlės jiems nepakenktų. Žmonės bijodavo naktį ir iš namų išeiti, kad nesutiktų su vėlėmis. Net ir miegoti bijodavo, kad vėlės neišgąsintų juos prisiliedamos. Dažnai žmonės naktį degindavo žvakes ir giedodavo.

Buvo tikima, kad Vėlinių naktį mirusieji susirinkdavo į bažnyčias ir meldavęsi. Gyviesiems ten pasirodyti būdavo pavojinga.

Nors laikui bėgant vėlių pagerbimo papročiai ir keitėsi, tačiau ryšys tarp gyvųjų ir mirusiųjų yra ir dabartiniais laikais. Laisvos Lietuvos metais, Visų šventųjų vakarą, kiekvienas stengdavosi aplankyti savo artimųjų kapus. Papuošdavo juos gėlėmis, pastatydavo prie jų

degančias žvakutes ir susikauptę pasimeldavo. Kai vakaro tamsoje sublizgėdavo tūkstančiai liepsnelių, kapai virsdavo šventove, jungiančia gyvuosius ir mirusius.

Dabar, rusų okupacijoje, lietuviai negali religinėmis apeigomis Vėlines švęsti.

Cia, Amerikoje, Vėlinių dieną einame į bažnyčias melstis už mirusiuosius. Prisimename ne tik savo gimines, bet ir tuos, kurie žuvo kovodami už Lietuvos laisvę.

Daiva Merkelytė,
Cicero Aukštesniosios lituanistinės mokyklos VI kl. mokinė

MANO SAPNŲ PILIS

Sapnavau, kad sėdžiu ant aukščiausio kalno, kaip karalienė. Žiūriu žemyn — visi mano turtai yra po kojomis. Tėnai jūra lengvai ošia ir rodosi, kad bangos sutrupinėja prie krantų. Iš tos didelės vatos išsina tik maži, smulkūs burbuliukai. Žiūriu iš kitos pusės — žemė. Kiek daug kalnų, medžių ir akmenų. Tie kalnai tokie aukšti. Jų galvos išsikišę pro debes. Nei vienas žmogus neturi jėgos pasiekti patį viršų, tik tai aš, karalienė. Čia aš sėdžiu netoli savo pilies. O viduj, piliję, yra auksiniai rūsai...

Rūta Oniūnaitė,
Maironio 8 sk. Brooklyne.

KAIP AŠ PRALEIDAU SAVO ATOSTOGAS

Atostogos smagus laikas. Mes buvome nuvažiavę į Union Pier. Buvo labai gražūs oras. Mes žaidėme krepšinį ir orinį. Labai daug maudėmės. Plaukiuojom ir nardėm vandenį. Aš ten turėjau daug draugų, visos labai gerai sutikom ir daug žaidėm. Vakaraus mes eidavome pasivaikščioti ir ledų valgyti. Buvo vienos mano draugės gimtadienis, mes dainavome daug lietuviškų dainų ir valgėme skanėstus. Mums buvo daug džiaugsmo, tik gaila, kad atostogos greit prabėgo.

Silvija Šležiūtė,
Broughton Park. lit. mokyklos IV-to sk. mok.

MOKYKLA

Sena mokykla stovėjo už kampo. Toje mokykloje mokėsi maža mergaitė. Ji labai mėgo tą mokyklą ir su džiaugsmu kiekvieną rytą bėgo į ją. Klaseje ji sėdėjo su savo drauge viename suole. Ji labai mėgo skaityti gražias knygas, o ypač gražius paveikslėlius žiūrėti. Ji buvo pirmo skyriaus mokinė. Bet vieną dieną jos tėveliai turėjo keltis į kitą miestą. Maža mergaitė labai gailėjosi savo mokyklos ir su skausmu paliko ją.

Dalia Bilaišytė,
Marq. Parko Lit. mok.
VII sk. mokinė

SUNKUS GYVENIMAS

Kartą Onutė paklausė savo mamytės:

— Kai aš užaugsiu ir ištėksiu, ar turėsiu vyrą, kaip tėvelį?

Mamytė: — Taip, dukrele.

Onutė: — Jei neištėksiu, tai aš liksiu sena mergaitė, kaip tėta Agota?

Mamytė: — Taip, mažyte.

Onutė: — Mamytė, koks sunkus gyvenimas yra mums moterims, ar ne taip?

Kraujas yra šešis kartus tirštesnis už vandenį.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicago skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60638

Rudens darbas

Piešė Rita Andrijonaitė, Marquette Parko lit. m-los IV sk. mok.

UŽTERSTO ORO PAVOJAI

Paskutiniu laiku J.A.V. spauda daug rašo apie automobilių ir fabrių teršiamą orą. Didžiausią oro teršimo kaltininkai yra automobiliai, lėktuvai, traukiniai ir kt. Jie teršia orą išleidami didelius kiekius dūmų kartu su įvairiomis, nuodingomis dujomis.

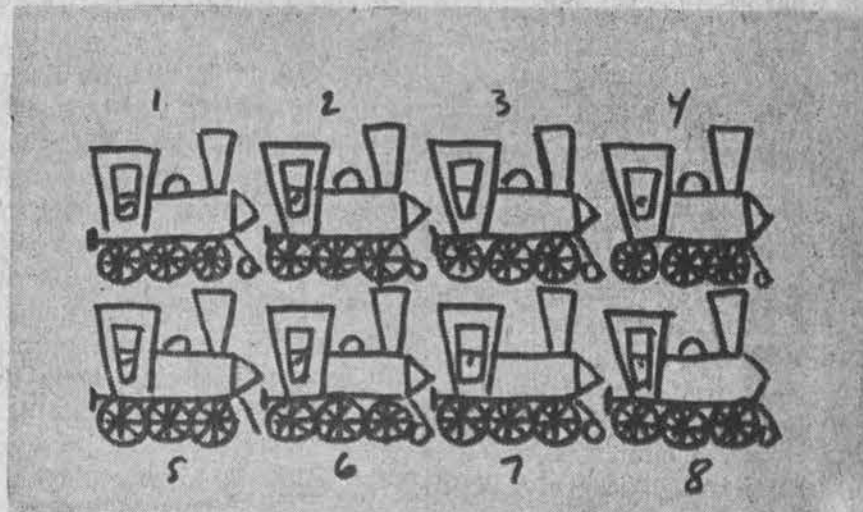
Geriausias būdas išlaikyti švarų orą, tai išvalant dūmus, kol jie dar neišėję iš fabrių kaminių ar automobilių motorų. Fabrių dūmams valyti yra naudojami elektrostatiniai filtrai, įstatant juos į fabrių kaminius, arba automobilių vamz-

džius. Juos taip pat naudoja prie namų šildymo ir vėsinimo, nes jie išfiltruoja dulkes.

Oro teršimas pasidarė toks svarbus reikalas Amerikos žmonėms, kad net prezidentas Nixonas, atvažiavęs į Chicago, pirmiausia pradėjo pasitarimus, kaip tą oro teršimą greičiau ir pigiau sutvarkyti.

Gintautas Burokas, VTB kl.
K. Donelaičio lit. m-la

Visos Cuna moters, gyvenančios San Blas, Panamoje, turi Tutu (gėlės) vardą iki sulaukia 12½ metų. Po to vėl gauna asmeninį (šeimos) vardą.

GALVOSŪKIAI

I
Kas sunkesnis, pienas ar grietinė?

(3 taškai).

II
Iš šių aštuonių garbežių yra du vienodi. Kurie? (Žiūrėkit piešinėlį)

(3 taškai)

III
Kaip vadinasi dengtas vežimas, vartojamas pervežimui kalinių iš kalėjimo į teismą?

(10 taškų)

IV
a) Kuri yra 47-oji JAV valstybė?

(5 taškai)

b) kas ir kada surado Arkansas valstybę?

(5 taškai)

c) Kuris yra giliausias Lietuvos ežeras?

(5 taškai)

Atsiuntė Vytenis Senuta

V

Kaip vadinasi netoli Panevėžio esantis bažnytkaimis, kurį Maironis išgarsino savo balade apie Čičinską?

(5 taškai)

Galvosūkių atsakymai

- 1) 3½ jardų.
- 2) Albert Edward Wiggam.
- 3) a) Generolas ir Virginijos kolonijos gubernatorius De La Warr.
b) Telmatologija.
- 4) Aras, karas, rasa ir t.t.
- 5) Akmenimis grįstas kelias. Senovės lietuviai kulgrindas darydavo ežeruose, pelkėse, apsigynimo nuo priešų tikslu.

— Pastaba. Pereitame Tėv. žvaigždutės numerį už galvosukį II skiriama 15 taškų.